

Romániában

Egész évre — — 1150

Félévre — — — 600

Negyedévre — — 32

Egy hónapra — — 17

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40—

Egyes szám — — 3—

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:Cluj-Kolozsvár, St. Baron
Főp. (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal
9-77

C. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
száron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ESZDŐ-POLITIKAI-NAPILAP

1927 október 3 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 222. szám

5688 Tisri 7

Uj rezsím — uj alkotások

Másfélévvel ezelőtt Kolozsvár város választó polgársága tiszta és becsületos választások útján megválasztotta a maga városi képviselő-testületét. A liberális rezsím bukásával az Averscu-kormány megsemmisítette a spontán akaratból megválasztott tanács működését s az azóta hirdetté vált Osvada-rezsímet tülte be a város-házára. Nem ilik és nem is kenyerünk levitézlett nagyságokat támadni, ennek ellenére azonban ridegen meg kell állapítanunk azt a tényt, hogy az Osvada-rezsím alatt Kolozsvár uccái elhanyagoltak, piszkosak voltak s a város pénze fogyott, fogyott, anélkül, hogy valami látszatja lett volna.

A régi városi tanács újra hatalomba való jutása óta Kolozsvár városának arculata szinte minden átmenet nélkül változott meg; a már balkáni szintre súlydelt uccákat aszfaltozó munkások raja lepte el, új burkolatok kerültek a tönkrement járdákra s mindenütt, amerre a szem néz, munkások tatarozzák a leromlott utakat, a villanyszolgáltatás mizériáit új Diesel-motorokkal javítják meg, egyszóval munka és alkotás jött az előbbi trespédés helyébe.

Mindez azt bizonyítja, hogy azok az emberek, akik egy demokratikus közakaratból kerülnek valamilyen kommutitás, vagy társadalmi közösség élére, az irántuk megnyilvánult bizalmat tettel és alkotó készséggel igyekeznek honorálni, egynek érzik magukat a polgársággal és annak érdekeivel.

De nemcsak technikai téren nyilvánul meg ez az igazság, hanem szociális téren is. Mig az Osvada-rezsím idején az élelmiszerek árai szinte hónapról hónapra emelkedtek, minden reális alap nélkül, addig az új városi tanács most lezállította az elsőrangú élelmiszerek árait, mert nagyon is tudatában van annak, hogy a szociális elégedetlenség magvát az élelmiszerek drágasága okozza s az anélkül is súlyos megélhetési viszonyok között mindent el kell követni arra, hogy a szegény néposztályok keresetük arányában részesedhessenek az elsőrangú élelmiszerekben.

Meg vagyunk győződve, hogy ezt a szociális intézkedést végre lehet hajtani, anélkül, hogy a termelők érdekeit súlyosan veszélyeztetnénk, mert hiszen Románia agrárállam, amelynek mezőgazdasági és élelmiszertermelése főlegesen gazdag s így semmi jogi és erkölcsi alapja nincs az árdrágításnak. Sőt egy magasabb fokú az olcsó árak épen a termelőosztályok érdekében valók, mert hiszen olcsó árak mellett nagyobb a fogyasztás s a nincstelen emberek is könnyebben hozzájuthatnak keservesen megszólgált filléreik arányában egy elviselhetőbb életstandardhoz.

Ez a belátás egy demokratikus összetételű városi tanács nélkül nem gyökeresedhetett volna meg s épen a kolozsvári tanács működése bizonyítja, hogy a demokrácia légkörében minden divergens akarat összpontosítható egy cél irányában, a mindenki jólétére irányuló céltudatosságban. Mindez nem dicséret akar lenni, csupán annak elismerése, hogy a városi tanács teljes tudatában van kötelességérzetének s ezt a kötelességérzetet a város egész lakosságának javára érvényesíti. Olyan demonstratív példa ez, amely megszívlelhető volna az állam vezetői részéről is, ha ebben is a demokrácia szelleme érvényesülne.

Minden rezsím annyit ér, amennyit alkotni tud s Kolozsvár városi tanácsa alkotásaival és kimondottan csakis alkotásaival bizonyítja azt, hogy méltó a polgárság bizalmára.

Hiszük, hogy a városi tanács megkezdett munkája nem marad félben s Erdély fővárosának képe rövidesen a nyugati városok arculatát fogja felvenni, béke, jólét és a szociális intéz-

ményeknek egész sorozata fogja emlékeztetessé és hálára kötelezővé tenni a tanács működését.

Még számos terep van, amely a városi tanács áldásos beavatkozását igényli, hogy végleg eltűnjön a város közigazgatásából, közegészségügyi és köztisztasági intézményeitől

azok a szinte már elviselhetetlen mizériák, amelyek egy rossz emlékeztető korszak maradványai és amelyek nagyban akadályozták, hogy ez a város, kulturális és földrajzi centralitásának megfelelően, fejlődhessen ki igazi európai metropolissá.

Uj alapokra fektetik Magyarországon az idegenellenőrzést

Kétezerre rug azoknak száma, akik ellen eljárást tettek folyamatra

Budapest, október 1. A magyar belügyminisztérium idegenellenőrző osztálya tudvalevőleg az ország területén több idegenellenőrző razziaát tartott, amelyek kapcsán, főleg a zsidó lakossággal szemben egyes közegek a legkiméletlenebb eljárást tanusították. A razziaikkal kapcsolatban a magyarországi zsidóság körében élénk averzió alakult ki a belügyminiszteri intézkedésekkel szemben. Valószínűleg ennek tudható be, hogy a belügyminiszter most jónak látta az idegenellenőrző razziaikról a következőkben nyilatkozni:

— Az idegenellenőrzés érdekében elrendelt razziaikról most kaptam részletes jelentést. A kiküldött közegek tapasztalatai a razziaival kapcsolatban elszomorítóak. Epen ezért a belügyminiszteri értekezleten elhatároztuk és megbeszéltük az idegenellenőrzés új alapokra való fektetését. A jövőben az idegenek jelentkezésénél új szabályok lépnek életbe a jelentkezési lapok kitöltésénél. Hogy a razziaikat folytatják-e, az attól függ, hogy felmerül-e annak szüksége.

Megbízható helyről nyert értesülés szerint, mintegy kétezer főre rug azoknak száma, akik ellen az idegenellenőrzési razzia eredményeképpen eljárást tettek folyamatra.

Megkezdődött a latin sajtó kongresszusa Bukarestben

Stelian Popescu igazságügyminiszter, az »Universul« főszerkesztőjét választották meg a kongresszus elnökévé

(Bucuresti-Bukarest, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt 11 ór. kor a Fuadatia Carol disztermében megnyílt a latin sajtókongresszus. Bratianu Jonel miniszterelnök a kormány nevében üdvözölte a kongresszus vendégeit és boldogságának adott kifejezést, hogy fogadhatja a latin barátokat, akik messziről jöttek ugyan, de a vérbeli kapcsolatban közel állanak hozzá. Beszél a sajtó hatalmáról, amely még erősebb, ha a Minerva kölcsességével párosul. A latin nyugalom, világosság és a rend szelleme a demokrácia ereje. Magasztalja azután a latin génuszt, amelynek részese a román nemzet is. Sok sikert kíván a kongresszusnak.

A miniszterelnök után Waleffe ismertette a latin sajtósövetség megalakulásának történetét,

majd megejtették a kongresszus választásait. Elnökké Stelian Popescu igazságügyminisztert, az »Universul« főszerkesztő igazgatóját választották meg. A tisztikar többi tagját az egyes országok delegátusaiból állították össze.

Délben bankett volt az Athene Palaceban, amelyen 300 vendég vett részt. Igen emelkedett hangulatban folyt le az ujságírók szindikátusának diszbedje.

Bukarest, október 1. A latin kongresszus tagjai tegnap délután meglátogatták az Akadémiát, ahol Marinescu professzor kalauzolta őket, azután Dianu államtitkár vezetésével meglátogatták a sajtókiállítást, délután 5 óraker pedig koszorut helyeztek az ismeretlen katoná szobrára.

A Morgan-csoport bérbe akarja venni Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia vasutait

(Bécs, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Prágai jelentések alapján az egész európai sajtót bejarta a napokban az a hír, hogy a prágai kormány és a Morgan-bankház között tárgyalások folynak a csehszlovák államvasutak bérbeadásáról. A hírről kapcsolatban Howard Kelley, az amerikai széncsoport Európában tartózkodó kiküldöttje érdekes nyilatkozatot tett a »W. A. Z.« munkatársa előtt.

— Nemcsak a csehszlovák, hanem a román és jugoszláv vasutakat is bérbe akarjuk venni — mondotta Howard Kelley. — Ugyanolyan ajánlatot tettünk a bukaresti és a begrádi kormányoknak, mint a prágainak. Az államoknak kölcsönöket nyújtunk és olyan bérösszegeket ajánlunk fel, amelyek megfelelnek a jelenlegi bevételeknek. Ezenkívül kötelezzük magunkat ragyszabású beruházásokra és a vasutak modernizálására. Elsősorban az volt a feladat, hogy tájékozzódj am arról, hogy a kormányok egyáltalán hajlandók-e bérbeadásra? Módomban volt megállapítani, hogy a kormányok készek a tárgyalások felvételére. A részletes megbeszélésre eddig még nem került sor.

— Politikával a Morgan-ház ajánlatának semmi

közössége nincsen, mi üzletemberek vagyunk és nem politizálunk. A gazdaság azonban ma szorosan összefügg a politikával és ezért tekintetbe kell venni a politikai helyzetet is. A dolgok mai állásánál az utódállamoknak és különösen Csehszlovákiának nagy gazdasági jövőjük van. A gazdasági helyzetnek viszont nagy szerepe van a közlekedésben. A vasutaktól függ a gazdaság. Az üzlet tehát jónak látszik és ezért akarjuk megcsinálni. Hangsúlyozni kívánom, hogy a nyújtandó kölcsönökön, a fizetendő nagy bérösszegeken, a beruházásokon kívül hajlandók vagyunk elismerni az állam felügyeleti jogát és befolyását az általunk bérbe vett vasutakra.

Select-Mozgó

Különleges műsor.

Olga Tsechowa, Hanny Weisse, Otto Gebuhr kiváló művészek

Sans-souci malom

romantikus 10 felvonásos vígjátékban. Mon. Em.

27 október 1.

ESEK

vastagabb betti-
50 lej. Allást-
ghirdetések díja
nyug továbbitunk
gyászi hírek díja
9 lej.

KOVICSNE

dégglője.

olai Iorga) 19.

Kerthelyiség.

Postiche frize-
bbban és leg-
hetők be Tar-
tartósságáért
l kintüetve
ben, feismer-
sak MUSSA
randului 10.
icsönzése.kis szobából álló
a Minorita-uccá-
tárnak vagy mű-
okt. 1-re olcsón
Cim: Kadima-
ban.eljesen új silskin
és eladó Szántó
Cluj, Str. Jorga 2.hely a pillangó-
eladó. Értekezni a
nyomdában, Str.
Pop 10.épen butorozott
utcai parkettes
a belvárosban
zoba használatl
ny két fiatal-
nek, kosztal is,
dresen irodának
azonnalra. Cim a
kiadóban.ekt gyors- és
birónót keres
könyvkereske-
lés, Cluj.ez közel 2 szo-
rodának keres
könyvkereske-
lés, Clujujabb bécsi és
párisi

ikalap

osan beszerezhe-
nérl Str. Me-
dului 21. (Unió-u)
ítások gyorsan
s pontosan

ll

ין נרמטען

ב"ר

g Cluj

6.

reskedés

No. 37.

ge-nál

Zola Emil halálának negyedévszázados fordulója

Huszonöt éve, hogy Franciaország egyik legnagyobb fiát és az emberiség olyan alakját vesztette el, akinek emléke soha, amíg igazságosan gondolkozó és emberiesen érző lények élnek a földön, nem fog elhomályosulni: Zola Emilről van szó, aki 1902 szeptember 29-én, most egy negyedévszázada halt meg tragikus körülmények között. Szobájának kályhájában valami hiba támadt és az alvó író a kiáradó szénaxid megölte. Emberi megítélés szerint a hatvankétéves ember, aki akkor alkotó ereje teljében volt, még két évtizedet tudott volna élni. De ez a tragikum úgy érezzük valahogy hozzátartozott roppant egyéniségéhez. Művész volt és olyan jellem, amilyennel a történelem ritka időközökben áldja meg az emberiséget.

És most, halála huszonöt éves évfordulója alkalmából az egész kulturvilág tiszteletteljes megilletődéssel gyűjtja meg az emlékezés faklyáját Zoláért. Párisban új és teljes kiadásban kerülnek piacra művei, amelyek nemcsak az irodalom korszakalkotó teljesítményei voltak, hanem rávilágítottak az örökös törvényeire és megintitói lettek új tudományágaknak, amelyeknek megállapításai megdönthetetlen erejűek. Angolország, Németország, Belgium és majdnem minden kultúr nép a Zola-művek legjava termékeit készíti kiadni e jubiláris hónapokban. A zsidó Stybel kiadó cég a Rougon-Maquart-ot készíti héber nyelven kiadni.

Nekünk zsidóknak különös okunk van arra, hogy hálával és kegyelettel emlékezzünk Zolára, aki a Dreyfus-ügyben egy ártatlanul elítélt férfit védett, egyúttal, azonban az emberiség, a zsidóság és az igazság ügyét. Az évforduló alkalmából időszerűnek tartjuk, hogy rövid vonásokban idézzük olvasóink emlékeztetőben a Dreyfus- esetet.

Alfred Dreyfus, egy Elzászból Franciaországba optált zsidó gyáros fia elvégezte a párisi polytechnikumot, a hadseregbe lépett, ahol a tüzérszázadosi rangig vitte. Az ambiciózus katonatiszt azonban a vezérkarhoz akart bejutni és ez sikerült is neki. A harminctéves férfi egyetlen zsidó tagja volt a vezérkarnak és csak természetesen, hogy minden gazdagsága és nagyszerű egyéni kvalitásai ellenére voltak, akik kinezték ebből a társaságból. 1894 szeptemberében a francia katonai kémiroda névtelen levelet küldött a hadügyminiszternek, amit a német követségről loptak el. A levélhez (bordeau) csatolva voltak olyan titkos katonai okmányok, amik csakis a francia vezérkar irattárából kerülhettek ki. A gyanút ellenfelei azonnal Dreyfusra irányították. Irásközökkel vizsgáltatták meg a levelet és noha a szakértők között véleményeltérés volt abban a tekintetben, vajjon Dreyfus írta-e, vagy sem, a kapitányt mégis letartóztatták. A reakciók politikai tábora, élén Drumonddal, óriási zsidóellenes kampányt indított meg. De voltak hangok Dreyfus mellett is és pedig egészen komolyak. Du Paty de Clam őrnagy már akkor annak a gyanújának adott kifejezést, hogy Eszterházy őrnagy lehetett az áruló, azonban Eszterházy barátja, Henri vezérőrnagy rangjának és befolyásának súlyával védte Eszterházyt. 1894 december 29-ikén Dreyfust lefokozásra és életfogytiglani szabadságvesztésre ítélték. A Marsmezón hajtották végre a degradálást nagy nyilvánosság előtt. Dreyfus akkor is ártatlanságát hangoztatta és amikor letépték vállrojtját, így kiáltott fel:

— Önök ártatlan embert ítélték el! Éljen Franciaország! Éljen a francia hadsereg!

Dreyfust Cayennebe deportálták az Ördög-szigetre. Azonban az igaztalanul büntetett ember érdekében nem múlt el a sajtó és 1896-ban ismét új erővel indult meg a küzdelem Dreyfusért és az igazságért. Piquart lett a kémhivatal főnöke, aki átnézte a Dreyfus-iratokat. Alapos tanulmányozás után rájött, hogy Dreyfusnak semmi köze az üggyhez és senki más ki nem szolgáltathatta az iratokat a németeknek, mint Eszterházy. De akkor még mindig ott volt a vezérkarban Henri generális, aki megakadályozott minden komoly akciót az igazság érdekében. Bernard Lazare zsidó publicista nagy sajtókampánya végül arra indította a kormányt, hogy Eszterházy ellen megindítsák a vizsgálatot. Ez a vizsgálat azonban olyan nyilván-

valóan egyoldalú és részrehajló volt, hogy Zola végül most már nemcsak újságcikkében, hanem egy hatalmas felhívásban figyelmeztette Faure elnököt, a minisztert, Franciaország generálisait az „emberiség legnagyobb bünére.” A nyílt levél az egész világ lelkiismeretét felkorbácsolta, csak a francia reakció nem érzett büntetést, ellenkezőleg, most már teljes gőzzel indította meg az antiszemita kampányt, amely nemcsak Franciaországban vert fel nagy hullámokat, hanem áttért a gyarmatokra is, Algirbe, ahol az antiszemita irtózatok pogromokban toboltak ki magát. Zola most már nyíltan megvádolta „J'accuse” című felhívásában a kormányt és a vezérkart. Ezért az esküdtszék előtt kellett felelnie és az esküdtek, akiket a mesterségesen csinált közhangulat befolyásolt, egy évre és nagyobb pénzbüntetésre ítélték az igazság bajnokát. Zola Angliába mene-

kült a büntetés elől, nehogy az igazság elleneségeinek örömet okozzon. Onnan küldte nagyhatású cikkeit (La vérité est en marche) és valóban ez a munka megtette a hatását. Henri, akiről kiderült, hogy ő maga is közreműködött a borderó meghamisításában, öngyilkos lett, Eszterházy pedig Londonba szökött, ahol tavaly halt meg szegényes körülmények között. 1899-ben tartották meg a Dreyfus-per revízióját, amely teljes elégtételt adott a meghurcolt tisztnek és egyúttal Zola Emil is mindenben igazolta. Z la maga több ízben kijelentette, hogy nem zsidóbarátság vezette őt a Dreyfusért való akciójában, hanem egyszemélyül a megsértett jogrend miatt szállott síkra.

Ezen az emléknapon mi is meggyújtjuk a hála mécsest. Mert Zola Emil épúgy a mi halhatatlanunk, mint nemzeté és minden kultúremberé.

Jouvenel szenátor szenzációs cikke a Népszövetség csődjéről és a reorganizáció lehetőségeiről

(Páris, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától). A francia közvéleményben érthető feltűnést keltett de Jouvenel szenátornak egy cikke, amelyben a népszövetségi tülések bezárása alkalmával élesen kritizálja magát a Népszövetség intézményét, rámutat gyöngéire és megmutatja, hogy milyen eszközök alkalmasak a bajok eltüntetésére. De Jouvenel személye legilletékesebb a kritika gyakorlására. Szria egykori kormányzója tudvalevőleg augusztus nyolcadikán, röviddel Lord Cecil visszalépése után, lemondott népszövetségi delegátusi megbízatásáról és most mint teljesen tárgyilagos szemlélő ítélt meg a Népszövetség munkáját.

Cikkét de Jouvenel azzal kezdi, hogy a nemzetek mindig is azt várták a Népszövetségtől, hogy politikai és nemzeti függetlenségüket garantálja és hogy a háború ellen biztonsgokat teremtsen. Ez a biztonsgai rendszer azonban mindezekig csak vázlataiban látszik. Miért van ez? Mindenekelőtt, mert az Egyesült Államok minden érdeklődésüket a Népszövetséggel szemben elvesztették, azután mert a Népszövetség kebelében egy másik népszövetség működik, amely Amerika távolléte miatt egyelőre kénytelen a saját és Európa érdekei között választást huzni és ez a második népszövetség — a brit birodalom. Továbbá, mert Nagybritánia képviselője mellett a Népszövetség állandó tagjaként ott ül az olasz kormány reprezentánsa, akinek politikai alapelvei ellentétben állanak a Népszövetség alapelveivel. Egy további ok: hogy Szovjetország hadilábon áll a Népszövetséggel és ellenszervezetként az ázsiai népek szövetségét igyekszik összehozni és végül, mert Németország keresztül tudta vinni a Népszövetségbe való belépése előtt, 16 ik paragrafussal szembeni revíziójával, hogy a Népszövetséggel való konfliktusa esetén Oroszország oldalára állhat. A genfi apparátus tehát gyöngének bizonyult ahhoz, hogy a tagállamoknak azokat a garanciákat nyújthassa, amik a fegyverkezések csökkentésére vezethetnek.

Mi emelheti ki letargikus állapotából a Népszövetséget? Erre nézve de Jouvenel néhány pontot sorol föl. Mindenekelőtt az államok közötti kon-

fliktusokat a genfi tanács, vagy a hágai nemzetközi bíróság elé kell terjeszteni. *Reparálni kell* a népszövetségi alkotmány XV-ik paragrafusát, amely lehetővé teszi minden állam számára, legjobb tudása és igazságszeretete szerint „önállóan eljárni” abban az esetben, ha a tanácsban nincs egyöntetűség. De vajjon lehet-e nemzetközi jogról szó ott, ahol mindenkinek szabadságában áll, külön és önállóan az igazat keresni? *A megtámadtatás fogalmát* úgy kell meghatározni, hogy atólott semmifele kétség ne támadhasson. Támadó az, aki nem veti alá magát a békebírók döntésének. Keresztül kell vinni a kötelező békebíráskodást, pontosan körülhatárolt kérdésekben. Minden támadó ellen, akár tagja a Népszövetségnek, akár nem, *együttes megtorló* intézkedéseket kell gyorsan és megbízható módon szervezni, hogy a támadó ne győzhessen. A Népszövetség politikai és jogi szervezetét ki kell *gazdaságiakkal* egészíteni, amely lehetővé teszi a tagállamok vámjainak csökkentését és a *nemzetközi munkaelosztást*. Az erkölcsi és gazdasági leszereléssel lehetővé kell tenni a tengeri-, szárazföldi és légi katonai leszerelést.

Bizonyos, — írja végül de Jouvenel — hogy ezek nem vihetők keresztül egyetlen állászak alatt. De viszont Európa problémái megoldására egyedül a Népszövetség alkalmas.

Legszebb lemezek Lepagenál

Kölcsönt
legolcsóbban, legelőnyösebben
nyújt Granaria, Oradea

MAGYAR SZINHÁZ

Keddén, szerdán, csütörtökön, pénteken, vasárnap — az u. o. s. ó év tized legszenzációsabb dráma ujdonsága:

A régi OROSZORSZÁG

Dráma, 5 felvonásban, 9 képbén. Írta: Neumann. Fordította Kosztolányi.

Főszereplők: Janovics Jenő (a cár), Hoykó Ferenc (a cárevics), Poor Lili (Anna), Táray Ferenc (Pahlen), Tóth Elek (Panin), Kemény László (Stephan), Mihályfy László (Muraviev), Réthely Ödön (Subov Valérián).

Figyelem!

Megérkeztek

Figyelem!

igazság ellen-
küldte nagy-
n marohé) és
atását. Henri,
özremüködött
nyilkos lett,
tt, ahol tavaly
között. 1899
er revízióját,
ghurcolt tiszt-
indenben iga-
entette, hogy
reyfusért való
a megsértett

a Nép-
áció

hágai nemzet-
arálni kell a
grafusát, amely
a, legjobb tu-
állón eljárni
n nincs egy-
közi jogról szó
áll, külön és
amadtatás fo-
afóltt semmi-
az, aki nem
ének. Keresztül
pontosan kö-
adó ellen, akár
gyűttes meg-
és megbízható
gyűzhessen. A
ezetét ki kell
hetővé teszi a
a nemzetközi
adzasági lesze-
ri-, szárazföldi

enel — hogy
ülésszak alatt
lására egyedül

nt
sebben
radea

ntized

ányi.
Poor
anin),
viev),

Figyelem!
**Tekintse meg
kírákataimat!**
Telefon **4-79**
Telefon

Megjéleztek
Szabó Jenő női divatkülönlegések nagyruházába Cluj
Francia velour chiffonok, sima és mintás ruhabársonyok min-
den színben. Jersey mintás és sima. - A legújabb angol és
francia őrszi divatkülönlegességek, kabát- és costum-kelmék.
Ruha-selymek dús választékban. Butor-szővet és selyem brokátok, szőnyegek, fűg-
gönyök óriási választékban. Férfi angol öltöny- és kabátzösvetek nagy választékban

Figyelem!
**Tekintse meg
kírákataimat!**
Telefon **4-79**
Telefon

Titulescut választották meg a bukaresti egyetem szenátorává

(Bucuresti-Bukarest, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma este tartották meg az egyetemi szenátorválasztásokat, amelyeknek eredményeképpen az egyetemi tanács titkos szavazás útján 61 szavazattal Titulescu külügyminisztert választotta meg. A választáson összesen kilencven szavazatot adtak le, amelyek közül Titulescu külügyminiszter 61, Jorga professzor 22, Mandrescu professzor pedig 6 szavazatot kapott. A választási bizottság egy szavazatot megsemmisített. A bizottság elnöke az eredmény kihirdetése után Titulescut szenátornak nyilvánította.

A francia külügyminisztérium nem tartja valószínűnek, hogy a Paleologue-jegyzék hiteles lett volna

Simonyi-Semadam újabb nyilatkozata. Eckhardt Tibor tudós a jegyzékről. A budapesti francia ügyvivő nyilatkozik

(Budapest, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szélesded magyar politikai vizeket, amelyeken a Bethlen-rezim bárkaja evezett, egy hírlapi közlemény, mely a Paleologue-jegyzék sorsáról számolt be, valóssággal viharosra dulta. A nagyjában elnémitott baloldali sajtó hangja a leleplezett Paleologue-üggyel kapcsolatban minden átmenet nélkül rendkívül élesre változott s egyöntetűen igyekszik rámutatni arra, hogy a jegyzékben foglaltak azért nem valósulhattak meg, mert

a kurzusnak sokkal fontosabb volt uralmának biztosítása, mint az ország érdekeinek szem előtt való tartása.

A baloldali sajtó egész nyíltan hirdeti, hogy Teleki Pál grófot és egész vezérkarát a vádlottak padjára kell ültetni, mert önös érdekeikért elárulták az országot.

A tegnapi lezajlott nagy nyilatkozat-özönviz után a budapesti lapok munkatársai a budapesti francia követet igyekeztek az ügyben megszólaltatni, aki azonban távol lévén Budapesttől, helyette a követség ügyvivője nyilatkozott. A budapesti francia ügyvivő a lapok munkatársainak a következőket mondotta:

— Nem hiszem, hogy a kérdéses dokumentum, legalább is abban a formájában, ahogyan a „Magyarország“ című lap szeptember 28-iki számában megjelent, autentikus lenne. A közlés mindenestre alkalmatlan arra, hogy a francia kormány módosítsa Magyarországgal szemben elfoglalt álláspontját. A francia kormány s a budapesti francia követség mindenképpen azon igyekszik, hogy a kötelékek, amelyek eddig is egybefűzték intellektuális és gazdasági téren Franciacsáságot Magyarországgal, békésen fejlődhesenek. Az izgalom és a nyugtalanság felkeltésére alkalmas minden dolog inopportunos.

Simonyi-Semadam volt miniszterelnök kérése nyilatkozata, amelyben félig beismeri, félig tagadja a Paleologue-jegyzék létezését, illetve, hogy azzal az akkori minisztertanács foglalkozott volna, az egész budapesti sajtóban éles támadásokra adott alkalmat. A volt miniszterelnök a támadások pergőtüzében szükségesnek látta, hogy újra nyilatkozzék s rektifikálja szavait. Ezért a magyar távirati iroda útján a következő újabb kijelentést tette:

— Paleologue-jegyzékről csak a következőket nyilatkoztam: Az ügyet a kormány annak idején tárgyalta s a minisztertanács haladéktalanul döntött is az ügyben.

A kormány mindent megtett az ügy perfektuálására s hogy az mégsem sikerülhetett, annak egyedüli oka Paleologue bukása volt.

Minden ettől eltérő fogalmazásu nyilatkozat nem fedi eddigi kijelentéseimet s velük nem azonosítom magamat. A többi pontokra vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadok.

Budapest, október 1. Péntek éjjel háromnegyed tizenkettőkor érkezett meg Eckhardt Tibor Londonból Párison és Bécsen át Budapestre. Eckhardt Tibor, mint külügyi sajtófőnök, annak idején tudott a Paleologue-féle jegyzékről és azt az álláspontot képviselte, hogy a jegyzék tartalmának megfelelően kell a magyar kormánynak a kérdésben döntenie. A „Neue Freie Presse“ pénteki száma a Paleologue-féle ügynek nyilvánosságra hozatalát Eckhardt Tibornak tulajdonítja, az akkori külisszái mögött az ő kezét látja. Eckhardt Tibor a bu-

dapesti sajtónak a következő nyilatkozatot tette

— Tudtam a Paleologue-féle jegyzékről annak idején, többet azonban most nem mondhatok róla, mert engem is kötelez a hivatalos titoktartás.

Most a bécsi lapokból értesültem az ügy kikapcsolásáról. Egyik bécsi lapban olvastam Simonyi-Semadam Sándor volt miniszterelnök ur nyilatkozatát, amely véleményem szerint mindenben fedi a tényeket.

Budapest, okt. 1. A Paleologue-jegyzék a francia fővárosban is nagy érdeklődést váltott ki és a francia lapok is foglalkoznak budapesti tudósítók telefonjelentése alapján az üggyel.

A francia külügyminisztérium a következő információt adta az üggyel kapcsolatban:

— A francia külügyminisztérium csupán a lapokból értesült arról, hogy 1920 áprilisában Maurice Paleologue, aki akkoriban a beteg Pichon külügyminisztert helyettesítette, jegyzéket intézett volna Magyarországhoz. Teljes határozottsággal ebben a pillanatban még nem nyilatkozhatunk, azonban azt már most is közölhetjük, hogy egyáltalán nem tartjuk valószínűnek, hogy Paleologue valóban ilyen jegyzéket intézett volna Magyarországhoz és ha még történt is volna valamilyen diplomáciai lépés, az semmi esetre sem ilyen formák között játszódhatott le.

— Paleologuenak, még mint Pichon külügyminiszter helyettesének sem lett volna joga ahhoz, hogy mialatt Párisban a francia-magyar béketárgyalások folytak, ilyen messzemenő ajánlatot tegyen egy országnak, amely abban a pillanatban még ellenséges államnak volt tekintendő.

Ha Paleologue ennek ellenére is valóban a lapokban most közölt és ehhez hasonló jegyzékben fordult volna a magyar kormányhoz, úgy ezzel mindenestre súlyosan megsértette volna a párisi békekonferencia jogkörét és ez nem tételezhető fel egy olyan gyakorlott és nagy multra visszatekintő diplomatától, mint Maurice Paleologue.

— Egyébként már csak azért sem valószínű, hogy a magyar lapokban most közölt állítólagos jegyzék hiteles volna, mert a francia külügyminisztériumnak soha nem volt IX-es osztálya és a Quay d'Orsay egészen más üzembesztáson épült fel.

— A másik nagyon gyanus körülmény, hogy az állítólagos jegyzéket aláírta Sir Francis Barker. Nem kell talán arról szólnunk, hogy egyáltalán nem szokásos, hogy egy állam hivatalosan iktatott és lajstromozott jegyzékét idegen diplomaták ellenjegyezzenek és még fokozottabb mértékben áll ez Sir Francis Barkerre, akinek a nevével még soha az angol diplomácia személyi listáin nem találkoztunk, sőt a francia külpolitika vezetői róla diplomáciai vonatkozásban soha még csak nem is hallottak.

— A francia külügyminisztérium természetesen nyomban megindítja a leg-sürgősebb vizsgálatot

az állítólagos Paleologue-jegyzék hiteles vagy apokrif voltának megállapítására és azt hisszük, hogy záros határidőn belül nyilvánosságra hozhatjuk vizsgálatunk teljes eredményét.

Kotta: Lepage-nál

HUSZADIKSZÁZAD

AMÉRT MA BAJ VAN, mindennel, mindenfele, az töleg és elsősorban arra vezethető vissza, hogy legfontosabb alapfogalmaink elváltoztak s új tartalmuk és új értelmük nem lett még köztudomású. Ezért azután a rengeteg félreértés és vita... A háboru előtt pl. — hogy egy egyszerű fogalom mutassuk be a változás képét — a háboru előtt Európa, illetve az európaiság fogalma felől és tartalmáról, értelméről mindenki tisztában volt. Értették alatta azt a három zónára oszló kultúrkörzetet, mely földrajzilag a nyugati latin, a közép-európai germán s a keleti szláv, közelebből orosz szférákat foglalta egybe... Az európaiság e szélesebb fogalmában a Nyugat ugy szerepelt, mint a demokrácia s a haladás szférája. A szellemi szálláscsináló... Keletre ugy gondolt mindenki, mint a reakció s a megállás zónájára; Közép európa pedig ugy szerepelt, mint ahol minden most van támadóban; ifjú igazodással és törekvéssel Nyugat nyomában... Az európaiság e hite, dacára némi eltéréseknek, tényleg valóságosan meglévő állapotokon alakult. Politikailag és kultura tekintetében ennek a három zónának a játéka, szellemi és gazdasági cseréje alakította Európa életét és Európa szellemét. Az európaiság az egyetemes emberi művelődés polifoniájában ebből a három sípból sikított...

Ezt a háboruelőtti állapotot elegendő csupán konstatálni az emlékezet számára, annak igazolásul, hogy az „európaiság“ fogalmában milyen nagy elváltozás történt. A helyzet u. i. ép az ellenkező... Az egykori reakciós orosz szféra ma, barát és ellenség szemében is ugy szerepel, mint amelyik a legkísérletibb, a legelőrehaladottabb; a forradalmi. Az egykori Nyugat azonban fellegrára mindazoknak a törekvéseknek, melyek az egykori Európát konzerválni akarják. Kelettel szemben ma Nyugat a konzervatív s konzervatív régi vezetőszerepéhez képest is... Ez azonban csak az első látszat. Mert valójában a régi szellemi beosztás maradt. Csupán összeszűkült a tulajdonképeni Európa területe. Kisebb lett politikai- és kultúrföldrajzilag. A Kelet ma már nem Oroszország. Oroszország egy új világ. Nem Európa, — hanem a közvetítő Ázsia és Európa között. Ennek a közvetítő szerepnek legfőbb bizonyítéka a mai orosz viszonyokat tápláló eszmék származása. Ezek az eszmék, dacára a Nyugatról való látszatoknak, főleg ázsiaiak. Ez az eszmékör az egykori európaiság teljes tartalmának lerombolására, átépítésére törekszik. Oroszország nem is akar „európai“ lenni. Az „európaiság“ tartalmait csak a Nyugat s az egykori Közép reprezentálják ma... S ezáltal jelentékenyen más lett a reakció, a progresszivitás és jelentékenyen más minden egyéb hozzájuk tartozó fogalom tartalma is... Elsősorban zavart...

* * *

A HÁBORUELŐTTI Európa kétségtelenül egy azonos áramtól hajtott, nagy végleteket összeható szellemi egységet képviselt. Az egykori egység helyén ma egy összetépett hálózat áll. Mert Oroszország különállása nem csupán politikai földrajzilag osztotta ketté azt, ami azelőtt egy volt, de ez a szakadás beletépett az európai tudatba is. Az „európaiság“ azelőtt, az ellentétek dacára is homogén tartalma, heterogén lett. A mai orosz gondolat kizárja a nyugatit... A kettő között nincs és nem lehet megértés. Illetve, hisz ez volna a kisebbik baj, a mai orosz gondolat valahogy, valaminő formában benne van a nyugatiban is, — az individuum gondolkodásában. Európa keresztül-kasul át van szántva ázsiai gondolat- és ötlettermelésekkel. Ma a legtisztább és legvalódiabb nyugati szellemek is utra váltak... A legigazibb mai, európai, mindenféle ázsiai és orosz panaceáktól irtózó szellemek — hontalanok. Az igazán mai és igazán „európai“ szellemnek ma nincs hazája. Nincs valósága, amiben megállhat. Ahol zavartalanul s a valóságba titkőzés nélkül élhet. Oroszország felől fúj ugyan egy szél, de ez mindent el akar söpörni. És Nyugaton mindenütt állnak a romok és nem akarnak építeni. Rombolók és ölbetett kezű emberek között szédeleg ma az, akinek az ősei és vezetői még európaiak voltak s aki ösztönei és szándékai dacára még mindig európai. A történelem heves mozgása kimozdította helyéről a fogalmakat is s még jó ha csak elváltozásokat okozott rajtuk. Mert ez még a jobbik eset. A baj azonban az, hogy a legtöbbet hontalanná is tette. Mint az európaiság fogalmát is, melyet most legalább egy generáció történeti munkájának kell visszavezetni — egy megnyugtató valóság teremtésével — nyugalmi állapotába. G. G.

Minisztertanács állapította meg a közigazgatási hatóságok hivatalos óráit

Október 15-én nyílik meg a parlament

(Bucaresti-Bukaresti, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt minisztertanács volt Bratianu Jonel elnökletével.

Elhatározta a minisztertanács, hogy a parlament ülészekat az alkotmány előírta időpontban, október 15-én megnyitják.

Kimondta a kormány, hogy a közigazgatási szolgálatban a hivatalos órák délelőtt 8-tól, délután 1-ig, továbbá kedden és pénteken délután 4-től 7-ig lesznek.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter ismertette az új költségvetés elkészítésénél alkalmazandó el

veket, majd a Berthelot kémikus centennáriumának alkalmából Párisban felállítandó vegyészotthon felépítéséhez 50.000 frank hozzájárulást szavazott meg a kormány.

A mókok ügyével foglalkozó miniszteri albizottság előterjesztette jelentését, amelyet a minisztertanács magáévá tett és sürgős intézkedések megtételét határozta el.

A kormány azután azokkal a törvényjavaslatokkal foglalkozott, amelyek a parlament új ülészekán a törvényhozók elé kerülnek.

Január 1-én életbelép a nemzetközi légiposta-egyezmény

A nemzetközi légiposta-kongresszus határozatai

(Hága, október 1. Az Uj Kelet hollandi tudósítójától.) Hirt adtunk arról, hogy a napokban ült össze először a Világposta Egyesület a légiposta-szolgálat nemzetközi szabályozására. Az ülések, amelyeken 35 ország képviseltette magát, zárt ajtók mögött folytak le s így, a kongresszus végeztével a hágai posta és távirat igazgatója informálta a bel- és külföldi sajtó képviselőit a kongresszus lefolyásáról s határozatairól.

Ezideig csupán egyes országok egymásközt való megállapodása utján bonyolították le a légiposta-szolgálatot, amely épen ebből az okból kifolyólag nagyon is szűk korlátok között mozgott. Egységesítésről ilyen módon természetesen szó sem lehetett, mert hiszen a szabályok, megállapodások igen eltérők voltak s egyes államokat egyenesen arra kényszerítették ezzel, hogy légiposta-szolgálatát korlátozza. A sok esetben előfordult zavar további megakadályozására, valamint a gyorsabb posta-szolgálat növelésére elhatározták végre, hogy a Világposta Egyesület keretén belül revízió alá veszik az eddigi repülőposta működését, egyben szélesebb alapra fektetik azt, azoknak az államoknak bevonásával is, amelyek czideig technikai akadályok miatt kikapcsolódtak a repülőpostaszolgálatból.

A hágai kongresszus hosszas tárgyalások után végre egy tervszabályzatot dolgozott ki, amelyet lehetőleg már jövő év január 1-én próbakép gyakorlatba fognak hozni. A próbák eredményét a Világposta Egyesület tanulmányozási bizottsága fogja felülbírálni, amely aztán az eredmények alapján kidolgozott javaslatot fog az 1929-ben, Londonban tartandó kongresszuson előterjeszteni. A próbakép beállított repülőpostaszolgálat azonban zavartalanul fog működni a londoni kongresszusig is. A most megtartott kongresszus legfőbb határozatai a következők:

1. A Világposta Egyesület köteleibe tartozó összes államok között szabadabbá van téve a repülőposta utján való levelezés.
2. Értékkel jelzett postai küldemények szállíthatók.
3. Az elégtelen portóval ellátott küldemények ugyanolyan módon lesznek kezelve, mint a rendes postaszolgálatban.
4. A feladók által fizetendő külön légi-postadíj 20 grammonként, 1000 km. távolságban maximum 25 aranycentime-ot tehet ki. E határozaton kívül esik a rendkívüli postaszolgálat, ahol a portó külön lesz megállapítva.

Válaszlevelezőlapok ugyanolyan elbánás alá kerülnek, mint a rendes postaszolgálatban.

5. Az egyik postahivatal által a másik számlája terhére kifizetett összegek megtérítése egységesen van szabályozva. Az erre vonatkozó elszámolások a statisztikai kimutatások segítségével évenként két hét alatt fognak elintéztést nyerni.

A csomagok szállítását illetően a következő határozatokat hozták:

1. Az egyesületben tömörült államok között a csomagok szabad szállítása engedélyezve van.

2. Értékkel jelzett csomagok szintén továbbíthatók.

3. A csomagok nagyságának engedélyezett mérete 100x50x50 cm.

4. A kongresszus figyelembe vette, hogy egyes országok repülőtársaságai egyáltalán nem egységesek a csomagok szállításának díj-szabásánál, ezért felszólított minden államot, hogy a repülőtársaságokkal tárgyalásokat kezdjen a díj-szabások, tarifaemlések rendezéséről.

5. A kongresszus biztosítja a csomagok gyors elvámolását.

A kongresszus végeztével kimondja, hogy az egyes postahivatok a lehető legrövidebb időn belül tartoznak felvilágosítással szolgálni a más országbeli postahivatalok informálására.

Pollák Rudolf

A Szent Rókus lábsó

A Szt. Rókus lábsóból egy csekély mennyiséget meleg lábvízben feloldunk, nyerünk ezáltal oxigénnel telített vizet, mely csodálatosan jótékony hatást gyakorol a fájós lábra, megszünteti a kinezásokat, melyeket a cipő szorítása okoz. — Megszünteti a fagyásból származó viszketegséget, — Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemet és borkeményedéseket elannyira, hogy azok kés vagy betretva nélkül eltávolíthatók.

Egészen biztos, hogy a Szt.-Rókus lábsó a legelhanyagoltabb lábat is újjá alakítja, annyira, hogy a szűk, sőt új cipő olyan kényelmes lesz, mintha évekig hordta volna. Járkálhat, amennyit akar, állhat egy helyben órákig, a fáradság vagy fájdalom legcsekélyebb jele nélkül.

Ára 45 lei. Kapható minden gyógyszerárban. Ha nem kapná, forduljon a fölerakathoz: **Rozsnyay gyógyszerár, Arad**

Eredeti csakis zöld csomagolásban!

Csakis eredeti angol

Vatermann

tőtőtollal írjon! A legjobb a világon. Már 660 leiert kaphat

LEPAGE-nál Cluj

A ne
nek,
po
Meg

(Berlin
tól.) Az ó
sikerült,
tempóval
Junkernél
valóságos
biztosabb
dessau gé
den tanu
vasárnap
a német
val lepi
legviharos
magasságo
feletti vih

Az ed
nyolcezer
s a vihar
méternyir
hogy a
legyen a v
repülőgépe
mértföld.
legalább t
nek elérni
legujabb
és kilenc
új motor-
mértföldes
óriásgép
ből Newy
Ez ma
a gyorsasá
sokkal jel
amelyek
csak elmé
lag is. A
és megmo
lánt és a
ban mos
amellyel
közelíteni

Max V
gunyos s
szisztémáj
— mondj
letesithető
fog elérni
ez megtör
akár a ló
mérnökök
látják a r
gépet pró
hajót, am
magasabb
valószínű
zódással e
esztendő
— Ha
rakétahajó
— a star
Igy hama
Minél ritk
az elérhet
háromezer
sodpercen
másodper
értünk el
Negyvenő

Fig
Olcso
Tisztvi

A német technikusok rakétahajójával kísérleteznek, mely másfél óra alatt ér Amerikába és pár óra alatt az egész földet megkerüli

Megvalósulás előtt áll a holdba-repülés problémája. Lázasan munkálkodik a német technikai laboratóriumokban

(Berlin, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az óceánrepülés Európából Amerikába nem sikerült, de a német repülőgéppárak fokozott tempóval készítik elő a repülést a tavaszra. Junkernél, Casparnál s a többi nagyüzemben valóságos versengés folyik: ki készíti elő a biztosabb típust az óceán átszelésére. A két dessau-i gép kudarcaiból pontosan levontak minden tanúságot és ahogy itt Tempelhofban a vasárnapi repülőparádén beszélték a pilóták, a német mérnökök tavasszal olyan konstrukcióval lépik meg a világot, mely kutyába veszi a legviharosabb időjárást is. Ez a repülőgép olyan magasságokat képes majd elérni, hogy a földfeletti viharokat egyszerűen negligálhatja.

Ahol már nincs köd, se felhő

Az eddigi tapasztalatok szerint ugyanis hatnyolcezer méteren túl már nincs se köd, se felhő s a vihar ereje jóval kisebb, mint két-három ezer méternyire. Az új kísérlet tehát azt célozza, hogy a súlyosan megterhelt repülőgép képes legyen a viharmentes szférákig eljutni. A könnyű repülőgépek eddigi rekordmagassága nyolc-kilenc mérföld. A németek ezt elégtelennek tartják, legalább tizenöt mérföldes magasságot szeretnének elérni. Parsevál tanár számításai szerint a legújabb óceánrepülőgép ötven tonna önsúllyal és kilenc és fél tonna teherszállítvánnyal, az új motor- és propeller-konstrukció alapján tizemérföldes magasságba képes repülni. Ez az óriás-gép 28 óra 40 perc alatt repülne Berlinből Newyorkig.

Ez maga is hatalmas teljesítmény lenne, de a gyorsasági örületre és a kísérletezési lázra sokkal jellemzőbbek azok az experimentumok, amelyek a német műszaki elméletet már nemcsak elméletben foglalkoztatják, de gyakorlatilag is. A repülés forradalmairai valóságos ósdiak és megmosolyogni valóak mondják az aeroplánt és a Zeppelint s a német laboratóriumokban most olyan szerkezettel kísérleteznek, amellyel Amerikát másfél óra alatt meg lehetne közelíteni. Ez az új gép a térahajó.

A repülőgép divatját mult lim-lom lesz

Max Valier német repülő és asztronomus gunyos szájbiggyesztéssel beszél a propellerszisztémájú repülőgépről. Hiábavaló erőlködés — mondja. A legjobb esetben is odáig tökéletesíthető, hogy husz kilométeres magasságot fog elérni. Idáig el is jut a repülőgép, de mire ez megtörténik, régi divatjammult lim-lom lesz, akár a lóvasut. Max Valier és azok a német mérnökök és technikusok, akik már elavultnak látják a mai repülést, rakétaszisztémájú repülőgépet próbálnak konstruálni ugynevezett térahajót, amelynek sebessége annál nagyobb, minél magasabb régiókat érnek el. Verne Gyula álma valósulna meg és Max Valier komoly meggyőződéssel említi a holdbarepülést, mint egy-két esztendő komoly lehetőségét.

— Ha a repüléshez a mi újkonstrukciójú rakétahajónkat használják fel — mondja Valier — a start nyolcvanfokos hegységben történik. Így hamar elérhetők a levegő ritka rétegei. Minél ritkábbak ezek a rétegek, annál nagyobb az elérhető sebesség. Tizenhét másodperc után háromszáz méteres magasságban repülünk, másodpercenként 400 méter sebességgel. De 35 másodperc után huszezer méter magasságot értünk el s a gyorsaság itt már 800 méter. Negyvenöt perc múlva ötvenkilométeres magasságban másodpercenként kétezer métert repülünk. Ennél a tempónál Newyorkot másfél óra alatt érjük el.

Egész sereg ok szól amellett, hogy a mai repülőgép mihamar áttér a rakétahajó, azaz a térahajó rendszerére. A német laboratóriumokban már eredményes kísérletezések folynak ebben az irányban. Ezidőszert egészben kis modellel történik az experimentum. A modell nem nagyobb hét-tíz lábánál.

Százötven mérföldnyire a tenger színe fölött ...

— Mindenekelőtt persze tudnunk kell, mekkora magasságokig bírja ki az emberi szervezet. Tudni kell, hogy a szív bírja-e — komoly tudósok állítják, hogy odafenn, ahol a nyomás kisebb, a szíveknek még kevesebb dolga van, mint idelelni. Tudni kell azt is, milyen mesterességek intézkedésekre van szükség, hogy a tüdő oxigénszükséglete normálisan ellátható legyen. Ha mindez a fokozatos kísérletek során megoldódik — Max Valier, a repülő-csillagász, maga akarja a kísérleteket végrehajtani — akkor remélhető, hogy néhány év alatt hihetetlen teljesítményeket érünk el a rakétahajóval. Százötven-kétszáz mérföldnyi a tenger felszíne fölött repül majd ez az új konstrukció,

Végleg bezártak négy pesli kártyaklubot

A vesztő játékosokat a klub vezetői megverték. A »Halálklub« vége

(Budapest, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar fővárosnak a Paleologue-jegyzék politikai szenzációja mellett megvan a házi szenzációja is. Pénteken, a késő délutáni órákban érkezett a rendőrségre a belügyminiszternek az a rendelete, amely intézkedik a kártyaklubok feloszlásáról, illetve ellenőrzéséről.

Nem kevesebb, mint huszonnyolc klub ellen indult meg a hivatalos vizsgálat. Három klubban a rendőrök csak fölvilágosítást kértek, a többiek ellen szigorúbb vizsgálat indult meg és az egyik kategóriához tartozó klubok aajtait lepecsételték, a könyveket az eljáró hatóságok magukkal vitték és mindaddig, amíg a vizsgálatot le nem folytatják, a tagok sem látogathatják. Így lepecsételték a Király-uca 65. szám alatti Erzsébetvárosi Demokrata Kör kártyaszobájának aajtáját, de a vendéglőt és a társalkodóhelyiségeket nem zárták le. Ugyanígy a Terézvárosi Társaskörben is csak a játékszobákat pecsételték le. A Terézvárosi Körnek minden helyiségét lepecsételték, az Erzsébet-körút 43. szám alatti Filmklubnak, a Józsefvárosi Társaskörnek, a Kispolgárok Társadalmi Klubjának a hetedik kerületi Belső Demokrata Körnek szintén lepecsételték a helyiségeit. A lepecsételést azt jelenti, hogy ezeknek a kluboknak működését felfüggesztették.

Azonnal feloszlatták a Német-uca 13. szám alatti lévő Hadviseltek és Polgárok Országos Pártkörét, a Hegedűs Sándor-uca 1. szám alatti levő Nemzeti Egység Kört, amely már néhány nap előtt magától megszűntette a működését. A Károly-körút 2. szám alatti Nemzeti Atlétikai és Lovas Sportegyesületet és a Vilma királynő-ut 8. szám alatti Egységes Községi Polgári Párt nyolcadik és kilencedik választókerületi helyiségét. Ezeknek a kluboknak aajtait lepecsételték és a vezetőségnek írásban kézbesítik ki a megszűntetést elrendelő végzést.

A megszűntetésre ítélt kártyaklubok közül leg-hírhedtebb volt a németucai Hadviseltek és Polgárok Országos Pártköre, amely már többször változtatta nevét és ahol a legkétesebb egzisztenciák

Iskola-felszerelések!

Fogkefe, ruhakefe, hajkefe, fésű, fogkrém, szappan, cipőkrém

fiuknak 140 lei
lányoknak 170 lei

izléses összeállításban

Rózsa Royal drogeria Cluj Kolozsvár, Főter 26.

akkora sebességgel, mintha egy kis bolygó volna! Igazi térahajó lesz s néhány óra alatt körülrepüli a földet. Mihelyt ezt a térahajót megkonstruáltuk és elértük a 12.800 méteres másodpercenkénti sebességet, itt is hagyhatjuk bármikor a földi szférákat és akkor repülünk a holdba, amikor akarunk. A holdat így egy-hamar a föld gyarmatává tehetjük.

— Ezen pedig ne tessék mosolyogni: Zivkowsky, Goddard s Obert tanárok kísérletei ma már olyan stádiumban vannak, hogy a világűr berepülése a megvalósíthatóság stádiumába jutottak. Hogy mik ezek a kísérletek? Max Valier azt mondja:

— Fontosabb dolog cselekedni, mint beszélni. A kísérletezés is fontosabb, mint róla való meddő diskusszió. A siker egyetlen kritériuma az eredmény.

találkoztak éjszaka a kártyaszal mellett.

Itt történt, hogy egy kereskedő, aki már elvesztette minden pénzét, szóval jelezte, hogy két-pengős tétje van, de mikor a bank nyert, nem tudta a két pengőt befizetni. A »klub« vezetői közül többen rángottak a kereskedőre, akit úgy elverték, hogy agyrázkódást szenvedett. A vesztő a klub háznagya ellen súlyos testi sértésért följelentést tett.

A halálklub

A megszüntetésre ítélt kártyaklubok között van a Nemzeti Atlétikai és Lovas Sportegyesület, amelyet csak Lovasklub néven ismertek Budapest kártyavilágában. Ez a klub először a Csengery-uccában tanyázott, játéktérmeiben a legnagyobb kártyacsaták zajlottak le és már évekkel ezelőtt több olyan ember lett öngyilkos, aki itt vesztette el a pénzét.

Ezt a klubot a játékosok világában akkor »Halálklub«-nak nevezték el és helyiségeiben a rendőrség is többször tartott razziát.

A magyar fővárosban a belügyminiszter rendelete általános megelégedést keltett, de azt hiszik, hogy a bezárt klubok helyett gombamódra fognak virulni a titkos kártyabarlangok, amikhez csak ritkán jut el a rendőrség büntető keze.

Urania-Mozgó

Közkívánatra ma: RIN-TIN-TIN fenomenális kutya

BOSSZU

legújabb filmében.

Mon. Conc.

Minden helység javíthatja még évi eredményét, ha minden KKL-biztos jelenti és azonnal átutalja évszártához a roshássáná-akció elért eredményét.

megos óráit

kus centennáriumnak adó vegyészthon fel- zszájárlást szavazott

zó miniszteri albizott- amelyet a miniszter- s intézkedések meg-

kkal a törvényjavas- a parlament új ülés- rülnek.

közözi

ságának engedélye-

elembe vette, hogy rsaságai egyáltalán ok szállításának díj- ok minden államot, tt mindent államot, kkal tárgyalásokat rifaemelések rende-

ositja a csomagok

kimondja, hogy az legrövidebb időn ssal szolgálni a más formálódására.

Pollák Rudolf

Rókus

ó

csekély mennyi- tünk, nyerünk ez- mely csodálato- rol a fájós lábra, melyeket a cipő ntetni a fagyásból — Hosszabb ázta- t és bőrkeménye- zok kés vagy be- blíthatók.

Szt.-Rókus lábsó a ujja alakítja, any- jórta olyan kényel- portda volna. Jár- that egy helyben ajdalom legcseké-

minden gyógy- á, forduljon a fő- gyszertár, Arad magolásban!

ann

jobb a világon. kaphat

ál Cluj

A „Familia“ kenyér legjobb, legolcsóbb, mindenütt kapható

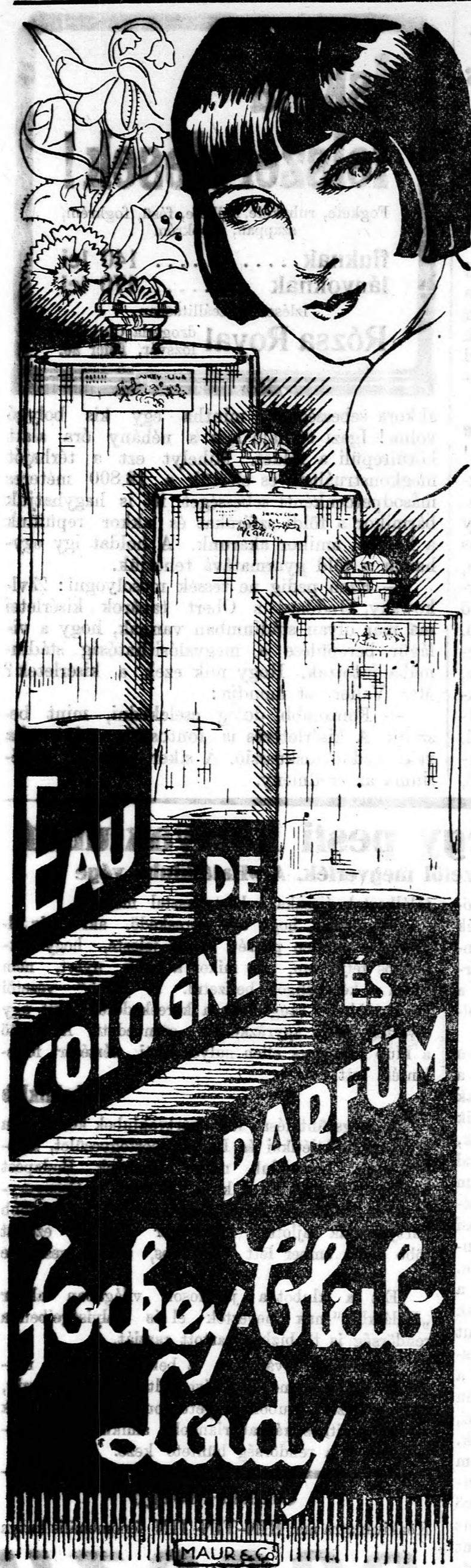
Figyelem A REINER-áruházban Figyelem

Calea Reg. Ferdinand 9. (v. Wesselényi-u.)

Olcsó árak Olcsó árak

Női felöltőkben, ruhákban és kalapokban dus nagy választék

Tisztviselőknék 10% árkedvezmény Tisztviselőknék 10% árkedvezmény

A kolozsvári városi tanács új maximális árakat állapított meg

(Cluj-Kolozsvár, október 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A városi tanács legutóbbi ülésén, dr. Kertész Jenő, a jogügyi osztály vezetőjének előterjesztésére, új maximális árakat állapított meg. Az ármaximálást az utóbbi időben beállott rohamos áreséssel indokolja meg a városi tanács.

A liszt ára következőképpen alakul:
A barna lisztet 8 lejről 7-re, a félbarnát 11,50-ről 10 lej 50 banira, a főzölisztet 12 lej 50 baniról 11 lej 50 banira, a fehér lisztet pe-

dig 13 lejről 12 lejre szállították le. A fehér kenyér árát 12 lejről 11-re maximálták.

A hus árát a következőképpen módosították: Elsősztályu marhahus a melső részből 31 lej, a másodosztályu 28 lej. Elsősztályu a hátsó részből 33, a másodosztályu 30 lej lesz. A szopóborju melsőrészt kilója 33, a hátsórész pedig 37 lej lesz.

Az új maximális áraknak megfelelően rövid időn belül meg fogják változtatni a vendéglői árakat is.

A városi kölcsöntárgyalásokkal egyidejűleg rendezni fogják a határszéli vármegyék és községek pesti és bécsi jelzálogadósságait

Holtpontra jutottak a londoni tárgyalások. Gihl bankár állítólag az államnak is fog kölcsönajánlatot tenni

(București-Bukarest, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Emil Gihl, a newyorki Dillon Read & Co. pénzügyi trószta megbízottja, tegnap délelőtt hosszas kihallgatáson volt Bratianu Vintila pénzügyminiszternél. Az amerikai bankár az audiencia során részletesen ismertette az ország nagyobb városainak tett kölcsönajánlat feltételeit.

Bratianu Vintila október 4-én, kedden, ismét fogadni fogja Gihl bankárt,

hogy közölje vele a kölcsönfeltételekre vonatkozó álláspontját.

A romániai városok kölcsöntárgyalásaival kapcsolatosan a londoni „Financial News” részletesen foglalkozik a tárgyalások kihatásaival, majd áttér az állami kölcsön kérdéseire. A lap értesülése szerint sem a pénzügyminiszter, sem a román kormány valamelyik más tagja nem fog többé Londonba utazni a tárgyalások folytatására. „A londoni bankház ugyanis, amelyel a tárgyalások folytak,

olyan feltételeket kötött ki, amelyeket Románia elfogadhatatlannak tekint,

viszont az angol hivatalos körök nem biztatják a román kormányt arra, hogy tárgyalásokat kezdjen más pénzügyintézetekkel, amelyek esetleg előnyösebb feltételek mellett volnának hajlandók a kölcsönt kibocsátani. Londonnal tehát a tárgyalások holtpontra jutottak. Lehetséges azonban, hogy azok az amerikai bankcégek, amelyek Románia törvényhatósági városainak kölcsönigénylései iránt érdeklődést mutatnak, az államnak nyújtandó kölcsönre is fognak elfogadható ajánlatot tenni.”

A városok kölcsöntárgyalásaival van összefüggésben azon belügyminiszteri rendelet is, amely tegnap jelent meg a hivatalos lapban és a magyarországi, valamint az ausztriai pénzügyintézetekkel szemben fennálló községi, illetve megyei adósságok kifizetésére vonatkozik. Tudvalevő ugyanis, hogy 1927 március 17-ikén a budapesti bankok és takarékpénztárak, valamint a román kormány képviselői között megállapodás jött létre, amelynek értelmében a belügyminisztérium közvetlenül az egyezmény aláírása után a kettévágott határmenti vár-

megyék és községek jelzálogtartozásainak egy részét a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank utján kifizette.

Most a hátralévő adósságok kiegyenlítésére, illetve a megállapodás egységes formában való létesítése érdekében a belügyminisztérium tárgyalóbizottságot nevezett ki, amelynek elnöke N. Budurescu belügyi államtitkár, a megyei igazgatóság delegátusa Petre C. Modolea, a községi igazgatóság képviselője Vasile Al. Constantinescu, tagja továbbá Hodor Viktor közigazgatási vezérfelügyelő, kolozsmegyeyi prefektus, valamint Titus Dragonescu, a háborus kártalanítások igazgatóságának delegátusa. Ez a bizottság fog közvetlen tárgyalásokat kezdeni a budapesti és bécsi hitelező pénzügyintézetek képviselőivel, meg fogja állapítani a tartozások eredeti összegét és a fizetendő hátralékokat, megállapítja a fizetési feltételeket és módokat, végül pedig a hitelezőkkel egyetértésben

ki fogja jelölni azokat a belföldi pénzügyintézeteket, amelyeknél a községek és vármegyék letétbe helyezték a tartozások törlesztésére szánt összegeket.

Ugyancsak ez a bizottság fogja megállapítani, hogy az érdekelt községek és vármegyék mely időpontban kötelesek a törlesztéseket megkezdeni.

Mozgó Közkívánatra még ma
Urania Rin - Tin - Tin
fenomenális kutya
BOSSZU legújabb filmében.

Nyomdafesték
gyárraktár. Kidd, London, világhírű festékei a legjobbak és a legolcsóbbak. Tegyen kísérletet. — **LEPAGE, CLUJ.** Kérjen jegyzéket.

Megjelent a „Gyakorlati Gazdalexikon”

két vaskos kötetben. Szerkeszti MILLE GÉZA mezőgazdasági kamarai főtitkár. MAYER JÁNOS magyar földművelésügyi miniszter előszavával. Részletes tájékoztatást ad a mezőgazdaság minden kérdésében, ez a kétkötetes könyv tehát a magyar gazda nélkülözhetetlen kitéje, utmutatója. Száz-két tagból álló szerkesztőbizottság állította össze. Minden cikkét a leghozzáértőbb szakiró írta.

Egész könyvtárat pótol ez a két könyv!

Főbb tartalma: Konyhakertészet. Szőlőművelés, Baromfitenyésztés. Méhészet, tejgazdaság, állatgyógyászat, talajművelés, gyógynövények, vetőmagismeret, dohánytermesztés, növénynevelés, gyümölcsstermesztés, erdészet, borászat, gazdasági gépek ismerete, állattenyésztés, műtrágyázás, takarmányozás, vadászat, halászat, építészeti, burgonyatermesztés, komlótermelés, paprika, kender és len, falusi konyha, háziipar, anya- és csecsemővédelem, rovar-kártevők, nyultenyésztés, ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésenyésztés stb., stb., stb.

Azonnali rendelésnél ára 1634 lej. (Később 2000 lei.) Vidékre utánvétellel szállítja **LEPAGE** könyvkereskedés **CLUJ**

Ha kellemesen akar szorakozni, hallgassa meg

EDISON művészi tánclemezeit.

Cluj, Strada Memorandului 16.

Mélyen leszállított áron **fest tisztít, egyben ruháját molymentesíti Cink Cluj**

Uj Kelet dóság resztik: és szer Kelet megje

— A h manöver manöverek a lag a had nem igaz az vihar a csap A hadügym szerencsétlen hadnagy, ak Dunába, azu ketten vízbe

Bla

— Két gyelmet alkalmában ma ün elnök 80 ik Berlinben vatalos hat készült for nepségek u tések elker engedélyezt burg elnök politikai el 1923-ik év kommunist

— Telj reaktiválást. Athé tátor reakt digiek köz nyult össze leleplezte. még 19 tis kosság kör a jelenlegi

* Parf. Mures. Köb lenítő borot

*Beira iskolába. a keresked kezdődtek kedelmi is Beiratkozás eszközölni A beiratko lépnek az tatni legut tési bizony beiratkozól maztatásra reskedelmi

Ideal Révés

— Kis Bukarestből lota és Sim életben nem megrogálód közlekednek nyitják tov

HIREK

Uj Kelet az egyetemese erdelyi és bans gi az adóság napilapja.
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
 Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap
 5688. Tisri 6.
 1927. okt. 2.

Hétfő
 5688. Tisri 7.
 1927. okt. 3.

A hadügyminiszter cáfolja a brailai manőver katasztrófájának hírért. A brailai manőverek alkalmával történt balesetre vonatkozólag a hadügyminisztérium hivatalosan kijelenti, nem igaz az, hogy a hidászok által vert hidat a vihar a csapatok átvonulása közben elvitte volna. A hadügyminiszterhez érkezett jelentés szerint két szerencsétlenség történt, amennyiben Cernescu főhadnagy, aki egy vontatóhajót vezetett, beesett a Dunába, azután egy katona utánagrott és mindkettő vizbefutott.

Blatt harisnyái

a legjobbak - Cluj

Kétszáz politikai elítéltnék ad kegyelmet Hindenburg 80-ik születésnapja alkalmából. Berlinből jelentik: Németországban ma ünneplik meg Hindenburg köztársasági elnök 80 ik születésnapját, melynek alkalmából Berlinben nagy ünnepeket terveznek. A hivatalos hatóságok remélik, hogy a mára kitörni készült forgalmi sztrájkot ki lehet tolni az ünnepek utánra. A készülő kommunista tüntetések elkerülése érdekében a hatóságok nem engedélyezték a gyűlések összehívását. Hindenburg elnök 80-ik születésnapja alkalmából 200 politikai elítéltnék ad amnesztiát, közöttük az 1923-ik évi közép-németországi és hamburgi kommunista puccsokért elítéltnéknek.

Teljesen lokalizálták a Pangalos reaktiválására tervezett görög összeesküvést. Athénből jelentik: A Pangalos, volt diktátor reaktiválása érdekében tervezett s az eddigiek közt legveszedelmesebb arányúnak bizonyult összeesküvést a görög rendőrség teljesen leleplezte. Az eddig letartóztatottakon kívül még 19 tisztet fogtak el. A rendesinálás a lakosság körében bizalmat és megnyugvást kelt a jelenlegi kormány iránt.

* Parf. „Ideal“ dr. Erdélyi & Rónai, Targu-Mures. Kölni vizek, dr. Erró-féle Rapid szörtenítő borotva-por.

* **Beiratkozás a gyakorlati kereskedelmi iskolába.** A cluji Kereskedelmi és Iparkamara a kereskedő urak tudomására hozza, hogy megkezdődtek a beiratkozások a gyakorlati kereskedelmi iskolába és tartani fognak október 6-ig. Beiratkozást hétköznapokon 8-1 között lehet eszközölni a Kamarában. (L. em. 8 sz. szoba). A beiratkozáshoz azok a tanulók, akik először lépnek az iskola kötelekébe, kötelesek bemutatni legutolsó iskolai bizonyítványukat, születési bizonyítványt és ugy ezek, mint a többi beiratkozó a főnök egy nyilatkozatát az alkalmaztatásra vonatkozólag. Tandíj nincs. A Kereskedelmi és Iparkamara.

Ideal - Erika írógépraktár

Révész Ernő, -- Targu-Mures
 Telefon 12

Kisiklott a severini személyvonat. Bukarestből jelentik: A severini személyvonat Balota és Simian állomások között kisiklott. Emberéletben nem esett kár, a pályatest azonban annyira megrongálódott, hogy a vonat csak átszállással közlekednek, a Simplont pedig Predealon át irányítják további intézkedésig.

Ha az öngyilkos szerelmesek közül az egyik életben marad... Belgrádból jelentik: A belgrádi törvényszék nagy érdeklődés mellett tárgyalta Milijevics Jovan 22 éves joghallgató bűnügyét, aki augusztus 11-ikén a Kosutnjákon meggyilkolta Ljubiszavljevics Mica 21 éves varróleányt. A tárgyaláson Milijevics elmondotta, hogy a leánnyal szerették egymást, de szülei ellenették a házasságot és nem akartak beleegyezni abba, hogy Ljubiszavljevics Micát feleségül vegye. Elkeseredésükben elhatározták, hogy megválnak az életől. Egy napot és egy éjszakát töltöttek együtt, majd kimentek a Kosutnjákra. A leányt itt egy revolverlövessel megölte, azután kétszer magára lőtt, de a lövések csak a vállán és karján okoztak könnyebb sérüléseket. Az elnök kérdésére kijelenti, hogy tettének elkövetésekor teljesen beszámítható állapotban volt és közös elhatározással akartak meghalni. Sajnálja, hogy öngyilkossága nem sikerült. Izgalmas jelenetek között folyt le a tragikus véget ért Ljubiszavljevics Mica anyjának kihallgatása. Az asszony a tárgyalás folyamán több ízben rosszul lett és a teremőrök mosták fel ájulásából. A perbeszéd után a bíróság meghozta az ítéletét, amely szerint Malijevics Jovant szándékos emberölésben bűnösnek mondja ki és az enyhítő körülmények figyelembe vételével három évi börtönbüntetésre ítélte.

Október 10-31-ig összeírják a lovakat és a járműveket. A nagyvezérkar folyó évi szeptember 26 án 8886. szám alatt kiadott rendelete alapján az igavonó állatok, mint lovak, kancák, öszvérek és szamarak, a járművek, löszerszámok, nyergek, kerékpárok, autók és patkoló anyagok felülvizsgálása és osztályozása e hó 10-től 31-ig fog tartani. Ezeket az összeírásokat minden két esztendőben hajtják végre, nem azoknak elrekvirálása végett, hanem a készletek nyilvántartása céljából. A tulajdono-

Blatt harisnyái

a legtartósabbak - Cluj

sok kötelesek a kihirdetendő napokon bejelenteni az illetékes bizottságnak a fent felsorolt állatokat és tárgyakat. A rendelettel ellenszegülőket a törvény szigora sújtja.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. vásárlóközönséget, hogy az összes őszi divatkülönlegességek, úgy az átmeneti double-kabátok, mint a speciális Trench-Coats és külföldi nappa borkabátok a legnagyobb választékban raktárra érkeztek.

Neumann M. Cluj
 férfi- és fiuruha-áruháza
 Fötör 14.

Select Mozgó. Olga Tschechowa, Hanny Weisse, Otto Gebühr kiváló művészek
Sans-souci malom
 romantikus 10 felvonásos vígjátékban. Mon. Em.

Gyári képviselő és raktár
LEPAGE, CLUJ

Kérjen ajánlatot, prospektust.

Szabászati és varrás tanfolyamot tovább folytatom. a Minorita-u. 4. sz. alatt. Beiratkozni lehet Paris de Mode szalonban Bolyai-u. A n. é közönség szives pártfogását továbbra is kérem. **Jakab Adolfné**, női szabómesternő és szaktanító

Tiznapi fogházra ítélte a hadbírósa, mert megverte a fiát megfenyítő tanítót Tiplea Tódor, a máramarosmegyei Budesti nevű község kisbírája állott ma a hatodik hadtest hadbírósa előtt, hatóságelleni erőszak vádjá alatt. A vád szerint Tiplea ezelőtt néhány hónappal súlyosan megverte a falu tanítóját, Serban Györgyöt, mialatt ez az iskolában előadást tartott. Tiplea a kisfia panaszára akart elégtételt venni magának a tanítón, aki a fiát egy ízben szigoruan megfenyítette. Tiplea azonkívül, hogy súlyosan megverte Serban tanítót, gyilkosnak és regátbeli jövevénynek nevezte. A hadbírósa rövid megbeszélés után kihirdette az ítéletet, mely szerint Tiplea Tódort tiznapi fogházra itéli.

Meghalt a világháboru egyik felidézője. Belgrádból jelentik: Ferencz Ferdinánd egyik gyilkosa, Ciganovics Milán Üszkőben meghalt és vele a világháboru egyik felidézője szállott sirba. Ciganovics Boszniában született és 1910-ben mint politikai emigráns került Belgrádba. Itt Tonkovics kapitány mellé szegődött, aki tudvalevőleg a boszniai annexió válság felidézője volt. Tonkovics köré csoportosultak mindazok, akik Ausztria-Magyarország vámpolitikájában Szerbia megfojtására való törekvést láttak. Ciganovics és társai vállalkoztak a szerszeví merényletre, amely azután a világháborut robbantotta ki. Ciganovics ötven évet élt. Utolsó éveit egy faluban töltötte, ahol a földosztás révén neki juttatott kicsiny birtokon gazdálkodott. Szavát nem hallatta és ha újságírók meglátogatták, mindig kitérő választ adott nekik. Egyedül történettudósokkal és neves politikuskokkal állott szóba, akiket azonban megkért, hogy semmilyen körülmények között közléseit ne hozzák nyilvánosságra, amíg meg nem halt.

Marseilleben agyonlőttek egy lövöldöző örült munkást. Marseilleből jelentik: Loison francia munkás, aki hirtelen megörlt, az uccán revolverével számos embert és rendőrt megsebesített. Egy rendőrrajör a dühöngő örültet egy kapu alá szoritotta, ahol sörtüzet adott rája. Loison nyolc golyótól találva, holtan esett össze.

Blatt harisnyái

a legolcsóbbak - Cluj

Leégett Brünn legnagyobb szövőgyára. Brünnből jelentik: Az éjszaka a város legnagyobb szövőgyára, amely az Offermann cégé volt, teljesen leégett.

Átadták a forgalomnak a bécs-budapesti távbeszélő kábelt. Budapestről jelentik: A budapest-bécsi interurbán távbeszélő kábelt tegnap ünnepélyesen átadták a forgalomnak. Herman magyar és Schürff osztrák kereskedelmi miniszterek ez alkalomból üdvözlő táviratot váltottak egymással.

Összes butorszükségletét mélyen leszállított árban szerkezeti be **Lampel** butorraktárban, Cluj, Reg. Maria 34.

A művelt ember se tudhat mindent!

Der kleine Brockhaus, 1 kötet ...L. 920
 Brockhaus, Handbuch des Wissens.
 4 kötet à 840
 Meyers konversationslexicon új kiadása, kötetenként 1200
 Révai lexikonn új kötetei à 1500
 Utánvét-tel küldi **LEPAGE - Cluj**

Iskolai füzetek

rajz- és írószerek legolcsóbb beszerzési forrása
Safruth könyv- és papírkereskedés, Cluj, Piata M. Viteazul 39. szám

meg
 tak le. A fehér aximálták. en módosították: részből 31 lej, a lyu a hátsó rész lesz. A szopó hátsórész pedig

megfelelően rövid tni a vendégloi

idejüleg gyék és sságait

z államnak is

artozásainak egy delmi Bank utján

k kiegyenlítésére, es formában való minisztérium táramelynek elnöke itkár, a megyei Modolea, a közsile Al. Constan-

Viktor közigaz- egyei prefektus, háborus kártala- átusa. Ez a bi- ásokat kezdeni a nzintézetek kép- ni a tartozások dő hátralékokat, ketek és módoza- el egyetértésben

elföldi pénz- községek és zték a tartot- összegeket.

ja megállapítani, vármegyei mely eket megkezdeni.

okzivatnára még ma

in - Tin

tya legujabb filmében.

esték

lágírhí festékei a yen kísérletet. —

UJ. Kérjen jegyzéket.

on

AYER JÁNOS zdaság minden utatója. Száz- szakíró írta.

azdaság, állat- emesítés, gyü- gyázás, takar- kender és len, ló-, szárvas-

CLUJ

Cluj

SPORT

Vasárnapi bajnoki mérkőzések

(Cluj-Kolozsvár, okt. 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délután tartják meg a városi és a CFR sporttelepen az őszi bajnoki mérkőzések második fordulóját. A városi sporttelepen a következő bajnoki mérkőzések kerülnek lebonyolításra:

D. u. 4 órákor Haggibbor—KAC.

A Haggibbor a következő játékosokkal fog szerepelni: Léb—Pollák, Vezel—Ordentlich, Klein, Selig II—Rosenfeld II, Márk, Rosenfeld III, Weisz, Hegedüs. Birónak Seliceanu Gligort delegálta a bírók szövetsége, aki, reméljük, a szokott eréllyel fogja végigvezetni a mérkőzést.

D. u. 2 órákor Haggibbor ifj.—KAC ifj.

D. e. 10 órákor Haggibbor II—KAC II.

A CFR pályán a RMS—CFR bajnokit fogják lejátszani. Biró Salvan Virgil. Az utóbbi időben az a hír terjedt el, hogy a RMS feloszlik, de legutóbbi közgyűlésén úgy határozott, hogy a csapat tovább működik.

A Sportszövetség futballszakosztályának kedden megtartott ülésén elhatározták, hogy a sporttelepen történő incidensek és botrányok elkerülése végett a legmesszebbmenő intézkedéseket fogják foganatosítani. A futballszakosztály minden mérkőzésre egy szövetségi delegátust fog kiküldeni, aki a karhatalom igénybevételére lesz feljogosítva, hogy a botrányoknak elejét vegye. Ez a szövetségi delegátus lesz megbízva a mérkőzések rendezésével is. Felruházták továbbá azzal a joggal is, hogy saját belátása szerint kitiltsa a pályáról a rendezőket.

Csütörtökön este rendkívüli közgyűlése volt a Haggibbornak, melynek folyamán a klub futballszakosztályát átszervezték. A vezetéssel dr. Erős Vilmost, Zodik Jenőt, Neumann Gézát és Rozenberg Mártont bízták meg. A pénztárosi és gondnoki tisztséget Heller Károly vállalta. Az első csapatnak az intézője továbbra is Herskó Béla marad. Ifjusági intézőnek Janovitz Bélát, a második csapat intézőjének pedig Noét választották meg.

E hó közepén tartja a Haggibbor rendes és évről évre tartó közgyűlését.

A futballszövetség legutóbbi ülésén Mirion szakosztályi tag helyébe Seliceanu Gligort választották, akinek agilitása nagyban hozzá fog járulni a kolozsvári futballsport fellendítéséhez.

A fegyelmi bizottság közleményei:

1. Az október 7-iki ülésre beidézettek Boitor szövetségi bíró, Rotsching KMSC, Fehér és Drohobetzki RMS játékosok.

2. Büntetések. Schultz Ferenc KAC megdorgáltatik a fegyelmi szabályzat 27. §-a alapján.

Rosenfeld Lajos Haggibbor megdorgáltatik a 28. §-a alapján.

Lázár Miksa Haggibbor megdorgáltatik a 28. §-a alapján.

Radu Joan CFR megintetik a 17. §-a alapján. Cluj, 1927 szeptember 30-án.

J. Martalogu sk.,
elnök.

German sk.,
titkár.

Óvás!

A Tungstram jelzésű lámpák a legnemesebb anyagból készülnek világhírű technikusok vezetésével, nemzetközi szabadalmakkal védett eljárás szerint.

A Tungstram gyárigye, tehát az elsőrendű minőséget garantálja. A Tungstram védjegyben rejlő nagy erkölcsi tőkét óhajtják kisajátítani azok a kevésbé válogatott eszközökkel dolgozó konkurensok, akik újabban felbukkanva silány, alig néhány órát égő lámpáikat oly módon akarják a jóhiszemű közönség nyakába varni, hogy gyatra portékájukat

Tungstram

szőjegy egyes betűinek kicserélésével, vagy e szőjegy torzításával hozzák forgalomba.

Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól. Lámpáink hálózatnál és futó tűgyöngyökönél nem kaphatók, hanem kizárólag szaküzletekben.

— Október tizenötödikén nyílik meg a Ferdinánd király-uti elemi iskola. A Ferenc József uti népiskola igazgatósága értesíti a tanuló szüleit, hogy az idei iskolaév f. hó 15-én reggel 9 órákor kezdődik.

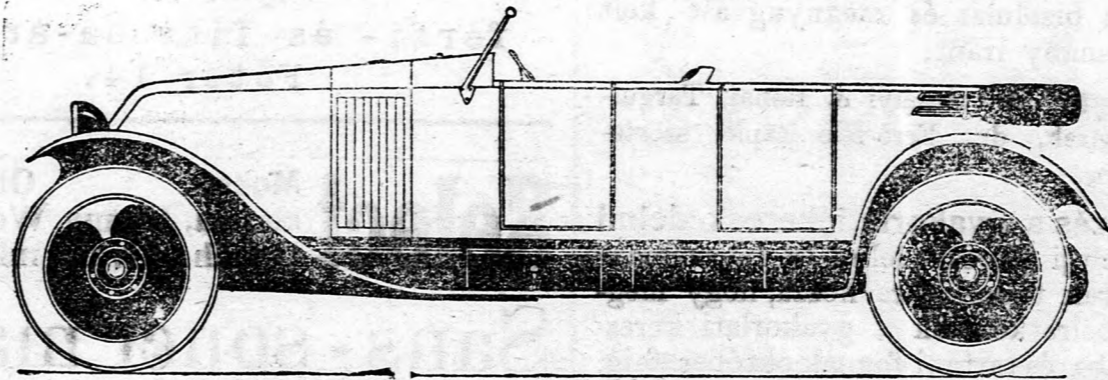
— Kinevezték a CFR kolozsvári kerületi és fegyelmi bizottságait. A „Monitorul Oficial” szeptember 27-iki számában megjelent királyi dekretum szerint, a közmunkaügyi miniszter előterjesztésére a kolozsvári kerület fegyelmi bizottságába a következők lettek kinevezve: Elnök: Suto Alexandru, a kolozsvári törvényszék harmadik tanácsának elnökét, alelnök Pastia Vasile törvényszéki bír.

A fegyelmi bizottság tagjai: Adamovici Aladár főfelügyelő, Pál István felügyelő, póttagok: Suto János és Sibianu Vasile lesznek. A kerületi bizottság tagjai a következők lesznek: Elnök: Badescu Lazar táblabíró, alelnök: Filipescu Constantin táblabíró. A bizottság tagjai Dragos Pompeiu és Radu Sándor, póttagok Coltescu Constantin és Anghelescu Gheorghe lesznek.

— Örvendetesen csökken a gyermekjárvány. Bukarestből jelentik: A gyermekhüségjárvány továbbra is csökkenőben van. A legutolsó napokban egyetlen új megbetegedés történt. Bukarestben ma 62 a járványkórházban levő betegek száma. Hétfőn a legtöbb egészségügyi tanács megbeszéli a további intézkedéseket.

Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívzörögés, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség már nagyon is kétségbeesítő esetekben megszűntek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorral megivott egy pohár természetes „Ferencz József” keserűvizet. Orvostanárook dicsérik azon értékes szolgálatokat, amelyeket a Ferenc József viz járványok idején is mint biztos és enyhe hajtó teljesít. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Nagy árleszállítás RENAULT automobilokban

6|15 lóerős. Torpedo, 4 üléses . . . Lei 140.000
10|25 lóerős. Torpedó, 5 üléses . . . Lei 200.000
15|35 „ 6 hengeres. Torpedo 5 üléses Lei 300.000

4 fékkel, tartalék kerék felszerelve, 4 Harford lökhárítóval, óra, kilométermérő, ballongumikkal, önindító és villanyvilágítással ellátva.

100 drb automobil raktáron
mindenféle típusból, nyitott és csukott karosseriával

Gr. CRISTEA & Co cégnél

Bucuresti, Calea Victoriei No 88. (a királyi palotával szemben)

K

Egyesült K
Jalzólogban

Devizák

Zürich
Newyork
London
Páris
Milano
Budapest
Belgrád
Bukarest
Varsó
Bécs
Berlin

Száz lej

Közel 1
értékű hábo
lik Románi
az Uj Kele
hívására az
konferenciár
narchia hábo
módozatait f
váro kölcsön
százelékos ez
konv. egység
százelékos k
jul.), 4 száze
4 százelékos
százelékos
magyar kor
földteherme
diek tulajdo
10-6 millió
államok a
tán a köve

Ausztr
Csehsz
Lengy
Magya
Jugosz
Román
Olaszo

Az utód
kötvények
az az egye
és így nem
körébe.

Amerik
selyem vár
val kapcsola
hogy az am

G
női

192

Ango
trico

Közgazdaság

Tőzsde

Valamivel élénkebb kereslett a piac üzletellen volt.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		arany	szárlat						
Zürich	3110—3120	—	—	491 ¹ / ₄	3125	11022	13663	65075	192350
Newyork	16050—13125	518 ³ / ₈	51865	2548	161	5716 ¹ / ₂	70850	3375	—
London	786—787	2523 ³ / ₄	252387	12402	788	2781 ¹ / ₂	3447	16403	48656
Páris	634—636	2035	2035	—	636	2243 ³ / ₄	2779 ¹ / ₂	13245	392 ³ / ₈
Milano	880—885	2830	2831	139	885	3120	3871	184 ¹ / ₄	54575
Budapest	477—479	1537	1537	7560	481	1693 ³ / ₄	209962	—	296 ¹ / ₄
Belgrád	2820—2830	9070	9072 ¹ / ₂	—	233	—	12390	59050	—
Bukarest	—	913	913	—	2850	1006 ¹ / ₂	1348	5944 ¹ / ₂	175
Varsó	—	324	324	1595	—	356 ¹ / ₂	442 ¹ / ₂	2110	62 ¹ / ₄
Bécs	2270—2280	58	58	—	18 ¹ / ₄	6390	7918	37735	—
Berlin	3845—3855	7315	7315	—	2287	8067 ¹ / ₂	—	475 ¹ / ₄	—
		12355	12358	—	3860	13620	16881	804	—

Száz lej árfolyama: Zürich utó 324 Páris 1595, Budapest 356¹/₂ Bécs 44250, Prága 2110.

Közel két és félmilliárd aranykorona értékű háboru előtti kötvényadósság háramlik Romániára. Néhány nappal ezelőtt megírta az Uj Kelet, hogy a jótéteti bizottság felhívására az utódállamok október 24 én Párisban konferenciára ülnek össze, amelyen a régi monarchia háboru előtti adósságainak visszafizetési módjait fogják megállapítani. A rendezésre váró kölcsönkötvények a következők: 4 és fél-százalékos ezüstjárdék (apr.—okt.), 4 százalékos konv. egységes koronajárdék (máj.—nov.), 4 százalékos konv. egységes koronajárdék (jan.—jul.), 4 százalékos koronajárdék (márc.—szept.) 4 százalékos koronajárdék (jun.—dec.), 3 és fél-százalékos investíciós kölcsön, 4 százalékos magyar koronajárdék, 4 százalékos magyar földtehermentesítési kötvény (1889). A külföldiek tulajdonában levő fenti papírok névértéke 10-6 milliárd aranykorona, amelyet az utódállamok a jótéteti bizottság határozata folytán a következő kulcs szerint fizetnek vissza:

	Oszték	Magyar adósságból
Ausztria	36.827%	1.581%
Csehszlovákia	41.7 %	15.95 %
Lengyelország	13.73 %	0.075%
Magyarország	—	45.73 %
Jugoszlávia	2.043%	14.12 %
Románia	1.61 %	21.8 %
Olaszország	4.087%	0.748%

Az utódállamok területén lebélyezett ilyen kötvények beváltásáról nem lesz szó, minthogy az az egyes államok belföldi adósságát képezi és így nem tartozik a jótéteti bizottság hatáskörébe.

Amerika 50 százalékkal felemeli a francia selyem vámját. A francia-amerikai vámháboruval kapcsolatban a berlini lapok azt a hírt közlik, hogy az amerikai sajtó egyre agresszívebb állás-

pontra helyezkedik Franciaországgal szemben az ismeretes kereskedelmi tárgyalások során keletkezett konfliktus miatt. Az amerikai sajtó bejelenti, hogy a washingtoni kormány újabb vámemelésre készül, amelynek során a selyem importvámját 50 százalékkal fogják felemelni. Az amerikai kormánynak ez a terve francia selyempipari körökben nagy riadalmat keltett.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZINHÁZ Heti műsor

Vasárnap 2¹/₂-kor: Te csak pipálj, Ladányi! (Olcsó helyárakkal. Sorozatszám: 41.)
 Vasárnap d. u. 5¹/₂-kor: A legkisebbik Horváth-lány. (Operette újdonság 6-odszor. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 42.)
 Vasárnap este 8³/₄-kor: Nótás kapitány. (Uj szereposztással. László Andor második fellépésével. Mende Kláival, Farkas Lillivel, Ihász Aladárral. Napi bérlet 8. sz. A. Sorozatszám: 43.)
 Hétfő: Alexandra. (Kolbay Ildikóval, Mende Kláival, László Andorral, Ihász Aladárral. Napi bérlet 8. sz. B. Sorozatszám: 44.)
 Kedd: A régi Oroszország (Újdonság, először. Premierbérlet 6 szám. Sorozat 45.)
 Szerda: A régi Oroszország (Napi bérlet 8. szám C. Sorozat 46.)
 Csütörtök: A régi Oroszország [Napi bérlet 9 szám A. Sorozat 47.]
 Péntek: A régi Oroszország. [Napi bérlet 9 szám B. Sorozat 48.]
 Szombat d. u. 4-kor: Nem nőstülök (Szilágyi Berta vendégjátékával. Poor Lili fellépésével. Nagyon olcsó helyárakkal. Sorozat 49.)
 Szombat este fél 9-kor: Borcsa Amerikában. (Operette újdonság, először. Premierbérlet 7 szám. Sorozatszám 50.)
 Vasárnap fél 3-kor: Erdészleány (Kolbay Ildikóval. Olcsó helyárak. Sorozat 51.)
 Vasárnap 6-kor: A régi Oroszország (5-ödször. Rendes helyárak. Sorozat 52.)

Vasárnap fél 9-kor: Borcsa Amerikában, (Operette 2-odszor. Napi bérlet 9 szám, C. Sorozat 53.)
 Hétfő: Borcsa Amerikában. (3-adszor. Napi bérlet 10 szám A. Sorozat 54.)

A színházi iroda közleményei

A Régi Oroszország. Kedden este lesz az utolsó évtized leghatalmasabb s legizgalmasabb drámai szenzációjának, a Régi Oroszországnak a premierje. A színházban napok óta valószínűség van. Mindenki a Régi Oroszország bemutatására készül. A műhelyekben a munkások-kezek éjjel-nappal dolgoznak az új kiállítás elkészítésén, a színpadon az igazgató rendezés mellett hetek óta folynak a próbák, mert a Régi Oroszország nemcsak a művészi személyzetet, de a technikai személyzetet is erős próba elé állítja. A dráma 9 képre, oszlik de az egész előadás két és félóra alatt fog leperegni. A négy első képet szünet nélkül fogják játszani s a négy utolsó kép színén szünet nélkül fog leperegni a nézők szeme előtt. A Régi Oroszország főszerepeit Janovics Jenő (a cár), Poor Lili (Anna), Tárai Ferenc (a kormányzó), Hoykó Ferenc (a cárevics), Kemény László (Stephan), Tóth Elek (Panin) Mihályfy László (Muraviev), Réthelyi Ödön (Subov Valerian tábornok), fogják játszani. A Régi Oroszország a jövő hét este estéjén kerül színre: kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap (6 óraker). Mind az öt előadásra árusítja már a pénztár a jegyeket.

Vasárnapi előadások: Három előadás lesz vasárnap a magyar színházban: Félhárom óraker Csathó Kálmán új darabja a Te csak pipálj Ladányi kerül olcsó helyárakkal színre, félhat óraker a Legkisebb Horvátlány című operette-újdonságot adják s háromnegyed kilencker a Nótás kapitány kerül színre László Andorral a címszerepben.

Kottát legolcsóbban Király J.

zeneműkereskedésében — Főtér 15. szám

Az élet diadala

egyike Szomor Dezső, a legnagyobb élő magyar stílusista legkiválóbb alkotásának, mely forró színekkel érzékelteti az élet elmulhatatlan diadalát. A novelláskönyv művészi foglalata az élet realizmusának és művészi meglátások konvulzív sorozatának. Ez az izlésesen kiállított könyv is benne van az Uj Kelet könyvosztálya rohasannai könyvcsoportjában, mely a következő könyvekből áll:

- Jean Sarment: Az árnyhalász
- Ben Ami: Európától Ázsiáig
- Lassale vezéres szerelmei
- Szabó Imre: A házmasterlány
- Zola: Madeleine Ferat
- Jack London: Az istenek kacagnak
- Ormos Ede: Mi okozta Magyarország szétbomlását
- Hátszegi Ernő: Olvastam a csillagokban
- Mendele Moicher Szturim: A sánta Fiske
- Szomor Dezső: Az élet diadala

A kedvezményes könyvcsoport ára 150 lej (és portó) és az Uj Kelet könyvosztályában kapható. Ünnepi ajándéknak a könyvcsoport vevői között 5 értékes könyvajándékot sorsol ki az Uj Kelet könyvosztálya. Hatvány Lajos nagy zsidó tárgyú regényét, az Urak és Embereket (I. II. kötet), melynek 510 lej a bolti ára, Gorkij Maxim: Artamonovokját (280 lej), Nagy Endre humoros könyvét Lukács Milos kalandjait, Kosztolányi Dezső Édes Anna (250 lej), Zsolt Béla: Házassággal végződik (320 lej) c. regényét, amelyek mindegyike szenzációja volt az ezévi magyar könyvtermésnek.

Megérkeztek a legújabb divatu őszi és téli angol szövétudonságok és a

legjutányosabb áráért előnyös feltételek mellett, divatlap szerinti ruhák készülnek

HERKOVITS JENŐ

uriszabónál, Cluj, Str. Iuliu M. és Vlahuta sarok — (v. Szentegyház-u. és Bolyai-u. sarok)

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruháza Cluj, P. Unirii 12.

Tisztelettel közöljük, hogy az

1927-28 évi őszi és téli saison divatkülönlegességei megérkeztek!

Angol velour és kascha gyapju tricok az összes divatszínben. Francia kascha és kaschin anyagok kabát, costum compositiok és ruhákra.

Különleges selyem anyagok.

Mindenütt kaphatók:

és **Herules dupla malta**

Ursus-Extra világos

kolozsvári sörkülönlegességek!

URSUS-CZELL sörfőzde, Kolozsvár (Monostor)

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetésnek 150 lej.**

Kereskedelmi képzett, a német, román és magyar nyelvet perfekt bíró önálló munkaerő előkelő vállalatnál, jól dotált állásra kerestetik. Azok, kik ezen feltételeknek teljesen megfelelnek, szíveskedjenek ajánlatukat „Körmoly” jellege alatt a kiadóhivatalba beadni.

Sarokház hely a pillangótelepen eladó. Értekezni a Kadima nyomdában, Str. Baron L. Pop 10.

Hajós-társaság

cluj-i képviselőt keres. Ajánlatok Lloyd Expresshez, Cluj, Str. Radu 9 küldendők

Talmudista keres tanítói állást 3-4 gyermek mellé. **רניטא. „Talmudista” jellegre kiadóra.**

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bélyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszoló és tükrögyár. Táblatüveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újrafoncsorozása. 1007

Veszek ócska férfiruhát jó áron. Jakob Adolf, Minorita-u. 4. udvar

Egy szépen butorozott nagy utcai parkettes szoba a belvárosban fürdőszoba használattal egy, vagy két fiatalembernek, kosztal is, vagy úresen irodának kiadó azonnalra. Cim a kiadóban.

Perfekt gyors- és gépirónót keres Lepage könyvkereskedés, Cluj.

Főtérhez közel 2 szobát irodának keres Lepage könyvkereskedés, Cluj

Egy saromadár — 1912-ben egyik szárnyán megölt, de azóta teljesen meggyógyult, csupán repülni nem tud — eladó. A madár az évek során háziállattá szelődött, nagyon kedves jelenség a házban. Érdeklődni a kiadóhivatalban.

A belvárosban kiadó egy különbejárattal szép utcai butorozott szoba. Ugyanott két iskolásgyerek vagy 1 tisztviselő teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

Értesítés!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Strada Matei (Mátyás-u.) 2. sz. alatt egy villanyáram berendezett **műköszőrüldét** létesítettünk és e szakmába vágó bármilyen javításokat elvállalunk. Valódi garantált Louper-féle Solingeni acéláru raktáron. Továbbá mechanikai és lakatos munkálatok pontos és lelkiismeretes kiszolgálását biztosítjuk. Szíves pártfogását kérve: **Muntean és Bethlendi.**

Butor

legolcsóbban beszerezhető, hitelképeseknek részlet kedvezmény.

Klein I.
C. Reg. Ferdinand 69

SINDICATUL SPIRTULUI S. A. BUCURESTI
STRADA C. A. ROSETTI No 1.

Értesítés.

A „Sindicatul Spirtului S. A.” végrehajtóbizottsága hivatalosan közhírré teszi, hogy a „Sindicatul Spirtului S. A.” 1927. évi szeptember 25-én működését megkezdte. A szesz italok készítése és forgalombahozatala körüli visszaélések meggátolásáról szóló törvény és a Szindikátus alapszabályainak értelmében ezen időponttól kezdve bármilyen szesznek az eladása kizárólag csak a „Sindicatul Spirtului S. A.” Bucuresti, (Strada C. A. Rosetti No. 1.) útján eszközölhető.

Ennek következtében az összes szeszvásárlók megrendeléseikkel többet nem fordulhatnak a szeszgyárosokhoz, hanem csakis a „Sindicatul Spirtului S. A.” regionális eladási irodáihoz. Ezen regionális eladási irodák székhelyei:

- A régi királyság részére: Bucuresti, Str. C. A. Rosetti No. 1.**
- Erdély részére: Cluj, Str. Memorandului 20., amely iroda Cluj, Turda-Aries, Mures, Alba, Somes, Tarnava-Mica, Nasaud vármegyék részére eszközli a szesz kiszolgáltatását.**
- Brassó, Uniunea Generala a Industriasilor Român, amely iroda Brasov, Fogaras, Treiscaune, Ciuc, Odorheiu és Tarnava-Mare vármegyék részére eszközli a szesz kiszolgáltatását.**
- Arad, Str. Horia No. 2., amely Arad, Timisorontál, Caras, Severin, Huedin, Bihor, Salaj, Satmar, Maramures és Sibiu vármegyék részére eszközli a szesz kiszolgáltatását.**

Bukovina részére: Cernauti, Banca de Credit Român.
Beszarábia részére: Chisinau, Str. Puskin, Banca Creditului Chisinaului.

A szeszvevők szeszmegrendelési feladásánál a következőképpen járnak el: Levélel vagy személyesen a „Sindicatul Spirtului S. A.” regionális irodáihoz fordulnak és a megrendelés feladásával egyidejűleg az alább felsorolt bankok valamelyikéhez befizetik a „Sindicatul Spirtului S. A.” javára a szesz mennyiség ellenértékét.

A bank, amelyhez a befizetés eszközöltetett, beküldi az illetékes regionális eladási irodának a befizetett összegről szóló nyugtát. Ezen nyugta alapján bocsátja ki a regionális iroda a „Bon de Dispozitie”, amelyet a szállító gyárhoz tesz át és végül átadja, illetve beküldi a másolatot a vevőnek.

A „Bon de Dispozitie” birtokában a vevő közvetlenül rendezi a szállító gyárral a szesz adóját és az illetékek fizetésének módját, miként ez eddig is gyakoroltatott.

A vevő nyugtamásolatával személyesen is jelentkezhetik a szállító gyárnál, amelynek szabadságában áll a kifizetett szesz, — anélkül, hogy az eredeti nyugtát bevárná — a nyugtamásolat, a szesz adójának és a kincstári illetékeknek kifizetése ellenében kiszolgáltatni.

Ezen esetben a gyár köteles a bont visszatartani és azt megsemmisíteni. A regionális eladási irodák 200 (kétszáz) liternél (tisza alkohol) kisebb mennyiséget nem adhatnak el.

Az eladási árak a következők:

Fogyasztási szesz az egész megrendelt mennyiség egyszeri atvételének esetén:

5001 litertől feljebb	Lej 46—	abszolút (100°) literenként
2501—5000 literig	„ 47—	„ „ „
1301—2500 „	„ 48—	„ „ „
501—1300 „	„ 49—	„ „ „
500 „	„ 50—	„ „ „

Égetésre használt denaturált szesz:

2001 litertől feljebb	Lej 30—	literenként 90°-os
501—2000 literig	„ 31—	„ „ „
500 „	„ 32—	„ „ „

Ecethészítésre használt szesz: Lej 36— abszolút (100°) literenként.

Parfóm gyártásra használt szesz:

2001 litertől feljebb	Lej 45—	abszolút (100°) literenként.
2000 literig	„ 47—	„ „ „

A vevők a szállításra szükséges hordókat bérmentve küldik vissza a szállító gyárhoz. Amennyiben vevő nem tudná rendelkezésére bocsátani a gyárnak a szükséges hordókat, úgy azokat a szállító gyár kölcsönzi ki, de biztosítékként, egyidejűleg a megrendelés feladásával beküldi a vevő azoknak az ellenértékét is, vagy pedig gondoskodik — a szállító gyár által elfogadott — más biztosítékról. A szeszgyárak a kölcsönhordók után megállapított kölcsöndíjat számitanak fel.

A Sindicatul Spirtului S. A. eladási árai azonnali készpénzfizetés ellenében, minden esetben bérmentve vevő vasuti állomásaig, ambalázs, szeszdó és kincstári illetékek nélkül értendők. Fizetések teljesítendőek alant felsorolt bankok fiókjainál és azok levelezőinél: Banca de Credit Român, Banca Chisoveleoni S. A., Banca Marmorosch, Blanc & Co. S. A., Banca Romaneasca, Banca Albina Sibiu, a „Sindicatul Spirtului S. A.” számlája javára Bucuresti. Bucuresti, 1927 szeptember hó 25.

Sindicatul Spirtului S. A.

Románia legrégebb és legmegbízhatóbb,

Redőny

és kályhagyára

Szántó Dezső és Fia

Oradea, Str. Marasesti 8.

Acéllemez redőnyök, esslingeni faredőnyök. Napellenző szerkezetek, szabadalmazott

„ZEPHIR” kályhák

Redukált árak. Kérjen árjegyzéket.

מודע רבה

בד. סודרי ספרים החפצים לקנות בזול ולתניית נאותים יפנו לבית מסחרי וימצאו תמיד כל מיני ספרי רומעל והשכלה ספרי יראים שים, פוסקים, משניות, הממבר היחודי של תשמישי סית כתרים ודל וכו. סליתים צמר ומשי למחירים היותר נמוכים.

Benjamin Schapira Librăria Cernăuți, Piața Dacia.

Gramofon

Lepage-nál, Kvár

Szerkesztőség. Hivatal és nyitva. Kolozsvár, Str. Pop (Brassai-u.) Telefon: Szerk. és kiadó 9-77. 22. N. Sz. — Egyes szám ára 2000 lejt. Magyarországon és vidékén Budapestben is.

1927 október

A veszed

November el sok romániai lakbértörvény s kivéteik a laklak egy bizony jogában lesz — minden indokol vagy töle olyan A veszedelmes nagy aggodalom göróját, amely zese elsősorban jobbára a dolg kisemberekből r nokokat tovább a törvény. En adott kifejezést vári szociáldem le vasárnap déle ban. A gyülese nek egy évre va továbbá, hogy munkás- és tiszt a nagyfoku lak A lakóknak kor a veszedele nagy nyilvános vukat. A most egyáltalán nem lis szellemtől k kat védi meg l akik erre a véd A legfőbb hibá hogy semmi ol amely a lakásép és biztosítaná. reinek felépítés bléma meg ner alatt álló lakbér lehet állandó je dezkedésü állan nista szisztema gári társadalmu nem okoz fejtő rendelkezésre é a lakbérreket. Kormányun messze fáradni törvény elkész volna intéznie kérdezni, miké szegény, leron évek alatt a méggpedig állat Bécsben ugyan mel áthatott l védelembe ves gosan is a há akkor progress az így befolyó fordítja. A bé jed a milliomm képen nem vol akkor olyan s belül megfelel ritásnak. Ilyen éri azt, hogy hogy lakásmez lakások ezrei akkor bizonyán törvény is, eg szükség reá. Ha nálunk témát a hábor nyugodtan lel lakásokat. De legégbekialtób sok olymódon